

C Nr. 3639/ ir E Nr. 3/46/
1949 m. balandžio mėn. 27 d.

J A V K O N G R E S A S I R L I E T U V O S
B Y L A

JAV Kongrese pareiškimams teisingai vasario 16-sios proga įvertinti atmintina, kad tokie iškilmingom progom daromi pareiškimai žymia dalim yra taktinis atsiliepinimas į rinkikų pageidavimus bei nuotaikas. Dėl to juose gausiam kultūrizinių frazių ir šiltų sentimentų nei realaus pasaulietinio turinio.

Bet ir politinė ju r e i k š m ē anaiptol nepaneigtina. Vasario 16-sios proga kongresmenai iš naujo priminė Lietuvos okupacijos nusikaltimą, pavaiždavo krašte ir tautos tikėjimą, iškėlė karžygišką lietuvių tautos rezistenciją. Tas jų žodis pasiekė ne vien jų kolegas Kongrese, bet / per Congression Record/ ir platesnius politinius sluoksnius ir spaudą ir per ją Amerikos visuomenę, kurią stačiai šokiruoja, pav. daugelio kongresmenų pabrėžtinai pateikti brutalaus bažnyčios persekiojimo pavyzdžiai. Tulas kongresmenas nevengė prisipažinti buvęs įkvieptas savo bendradarbiavimo su Amerikos lietuviams: gyvo atgarsio kongrese susilaukė ir politiškai išvalgūs mūsų konsulų p. Budrio ir p. Daužvardžio pareiškimai. Tokiu būdu Amerikos lietuviai mūsų Tėvynės bylai tolydžio palaikia ir platesnę JAV visuomenę, ir atst. Martin žodžiai net viso pasaulio opiniją. Tai didžiulis kapitalas L i e t u v o s b y l o s a t e i š i a i.

Tiesleginę, aktualiają politinę reikšmę bando išiuoti, šiumečius kongresmenų pareiškimus, pav. su pernykščiais. Ir pernai girdėjo nuoširdžių, tiesiog jaudinančių sentimentų. Bet šiomet jau nuklausėm ir realesnių motyvų. Daugiau nei vienas kongresmenas įsakmiai pabrėžė, jog Lietuvos aneksijos nepripažinti nebepakanka, jog jau labai ir labai laikas daryti ką nors daugiau. Kongreso kalbos duoda jau nebevien užjuojautą kankinamą Lietuvai, bet ir gražiai pažengusį realistinį suvokimą, kad ilgiau tokią padėtį Rytų Europoj vargiai begalim pakęsti be katastrofinio pavojaus pačiai Amerikai ir visam laisvajam

pasauliui.

Už to džiugiai pažengusio suvekimo jaučiam, priemonių pasirinkimas dar tebebręsta. Atst. Fento kalba apie "takias priemones" tautų laisvei užtikrinti, a Lane atrodė tikėjimas, kad "spaudimas iš vidaus ir iš ore" atlaisvins sovietinės diktatūros varžtus pavergtoms tautom. Atst. Gerskis liūdo pateikti sovietam konkrečius reikalavimus, atst. Keating reikalauja patikrinti sovietų genocidinių nusikaltimų faktus. Kiti atstovai mini "kokį nors" būdą Lietuvos ir kitų pavergtų tautų laisvei gražinti...

Ji, tą būdą, apspėjęs geležinė tarptautinė raidos logika, kaip ji lėmė tolydinį Kongrese nuotaikų kitėjimą. Šiuo metu gi galima tarti, kad visuotinio sprendimo metu atėjus, JAV Kongresui Lietuvos bylos duomenys bus aiškūs. O Amerikos lietuviams teks dvigubo nuopelno garbė: jie bus neįkainuojamai pasitarnavę ir save tėvų žemės laisvei, ir Amerikai, kurios politikam jie sumaniai padeda laiku suvokti didžį pavojų. Netuščiai tūlas kongresmenas juos kvalifikavo kaip šauniausius JAV piliečius.

J A V K O N G R E S O N A R I Ų P A R E I Š K I M A I
V A S A R I O 1 6 D. P R O G A.

I. KALBOS JAV SENATE

MASSACHUSETTS senatorius Henry C. Cabot Lodge ir, respublikonas Senate užsienie reikalų komisijos narys, 1949 metais vasario 17 dieną Senate pasakė šią kalbą:

"Pone Pirmininke, lygiai prieš metus aš kalbėjau Senate Lietuvos nepriklausomybės 30 metų proga. Tada aš su giliu liūdesiu prisiminiau nelaimingus įvykius, tą tautą privedusius prie visiškai pranykimo anapus nepajudinamos geležinės uždangos. Aš pareiškiau tvirtą viltį, kad jau nepertoliausiai toji diena, kad lietuvių tautai užtekės palaiminga laisvės saulė. Aš taip pat pareiškiau save susirūpinimą, kad Jungtinės Valstybės atrodė užsimerkiančios padėčiai, vyraujančioje toje nelaimingoje šaleleje.

Praėjo metai, ir vakar buvo trisdešimt pirmosios metinės nuo lietuvių tautos nepriklausomybės paskelbimo Vilniuje 1918 metais vasario 16 dieną. Ir vis dar mažai tūla pagrinde džiaugtis ir švęsti. Mūsų taurieji lietuvių kilmės amerikiečiai, kurių daugis kovojo II-me pasaulyje kare dėl asmens laisvės ir laisvės išlaikymo,

visiškai pagrįstai gali laukti iš JAV vyriausybės paramos ir padėsinimė. Jie žino, kad Lietuvoje vyrams ir moterims atimtos pilietinės teisės, spaudės, kalbės ir susirinkimo laisvė, teisė pareikšti savo valią laisvuoje rinkimuose ir teisė garbinti Dievą pagal savo religinius įsitikinimus. Jie geriau nei aš gali papasakoti jums apie masines deportacijas, suėmimus, greitus pasmerkimus ir teroro-viešpatavimą.

VLIKE liudijimas

Mes šiame krašte teisingai kartu su kitomis dėrbmis tautomis pasmerkiame tragingą kardinalo Mindszenty bylą. Bet ar mums ateina į galvą, kad Lietuvoje sistemingai persekiojami vedėvaują bažnyčios digniteriai kartu su jų pagalbininkais ir tikinčiaisiais? Aš prašau, kad visais balsais būtų nutarta išspausdinti /Kongrese Darbuose/, kaip mane pastabų dalį, šį Vyriausioje Lietuvos Išlaisvinimo komitete, paimtą iš jo kreipimesi į Jungtines Tautas 1947 metais spalio 16 dieną, kuriame aprašoma, kaip elgiamasi su dvasininkais sovietų vergijoje.

/Niekam nesipriešinant, šis pareiškimas įsakyta atspausdinti Kongrese Darbuose/.

Suėmimų banga ypatingai palietė dvasininkus. 1946 metais vasario 19 dieną Berisevičius, Telšių vyskupas, buvo suimtas ir deportuotas. Tuo pačiu metu buvo deportuotas Kaišėderių vyskupas T. Matulionis; jis anksčiau 12 metų /1920-1932/ buvo išsėdėjęs sovietų kalėjime, o gestape jį buvo grėsinęs pasėdinti į koncentracijos stovyklą. Paskutiniai pranešimai atkakliai skelbia apie Vilniaus arkivyskupą M. Reinio suėmimą ir deportavimą. Tekiu būdu dabar visame krašte tėra likęs vienas vyskupas. Buvo suimti ir artimiausi vyskupų pagalbininkai: pralėtai Labukas, Pukys ir Olšauskas ir kiti. Sudaryti vaizdai apie dvasininkų suėmimų apimtį pakaks paminėti suėmimus vien Kaune. Ten yra 12 bažnyčių. Ligi 1947 metų pradžios buvo deportuoti šie Kauno katalikų kunigai: kan. V. Meleška, Karmelitų parapijos klebonas; kun. Fabijaškas ir kun. Budrys iš Friskelimo parapijos; Saleziečių tėvai S. Gustas ir Bronius Paikštys iš Igulos bažnyčios; kunigų seminarijos praeiteriai kan. Rauda ir kun. Kuzminckas; T. Biliūnas SJ iš Jezuitų bažnyčios, Šv. Antano bažnyčios kun. Želvyvas paspėjo pasisėdinti, Provincijoje buvo suimti šie

Kunigai: Janulaitis, Ademaitis, Ylius, Jonas Grigaitis, Šauklys, Mielažys, Šliumpa, Vaišnera, Nagulevičius, Guterevičius, ~~Šiškis~~ Gaižutis, Čimelis; Pranciškonų tėvai: Čepulis, Pūdzūnas, Endrėjaistis ir kiti, - iš viso apie 70 kunigų. Apie 150 kunigų nuo persekiojimo pasislėpė.

Iš šalies žiūrėti nepakanka

Šie ir kiti pranešti neįtikimo brutalume aktai taip perspėgia, jog vien /i Baltijos kraštų prijungimą/ stebėjimas iš šalies ir atsisakymas nepateisinamų Lietuvos bei kitų Baltijos kraštų prijungimą atrede visiškai nepakankamas. Man atrede, kad mes turime daryti daug daugiau. Mes privalom išnauduoti visas galimas ir mūsų turimas priemones padėti tai narsiai mažai tautai užimti jai priklausomą vietą tarp laisvų ir taiką branginančių pasaulio tautų.

Tatai pareikalau drąsos, kantrybės ir išminties. Visiems amerikiečiams, kuriuos draugystės ar šeimos ryšiai sieja su lietuvių tauta, leiskite man pareikšti gilia viltį, kad bus rastas būdas gražiai šitai tautai jos užsitarnautą laisvę ir gerovę. Tebūnie Lietuvos nepriklausomybės diena tikra ažiugame švente!

Tuoje po senatėriaus Ledge kalbėjo Senate daugumos lyderis Illinois, senatėrius Scott W. Lucas /demokratas/:

"Pone Pirmininke, aš noriu priminti Senatui, kad vakar vasario 16 dieną, trisdešimt vienu metų sukaktis nuo tos dienos, kada buvo paskelbta vienos iš laisvę branginančių tautų - Lietuvos - nepriklausomybė.

Mūsų šalį ir Lietuvą sieja bendri laisvės ir idėle ryšiai. Daug tūkstančių metų šauniausių piliečių yra kilę iš lietuvių, atvykusių į JAV iš savo senesios tėvynės prie Baltijos.

Įvairių maso krašte dalių miestuose lietuvių kilmės amerikiečiai buvo susirinkę pietų ir masinių mitingų atšvęsti Lietuvos Nepriklausomybės dieną. Kadangi Lietuva nuo 1940 metų birželio mėnesio yra sovietų armijos okupuota, žmonės tenai negali dalyvauti vėšnese demonstracijose. Už juos turi švęsti jų draugai ir sąjungininkai laimingesniuose kraštuose.

Mūsų vyriausybė yra atsisakiusi pripažinti Lietuvos užkariavimą, įvykdytą Rusijos ginkluotųjų pajėgų. Tokio užkariavimo mes niekad nepripažinsim teisėtu. Mūsų diplomatiniai atstovai yra pakartotinai prieš tai protestavę sovietų vyriausybei.

Amerikiečių tauta yra įsitikinusi, kad visa pasaulio

civilizacija remiasi proto, teisingumo ir įstatymų vy-
ravimu. Didelės tautos priespauda mažai tautai griaua
pačius tarptautinių santykių pagrindus.

Sovietų okupacijos metu lietuvių tauta nemetė kovos
savo netektais teisėmis atgauti. Šintai kovos dėl lais-
vės vadų deportuoti į Sibirą. Kiti suimti ir sunaikinti.
Daugis išsiųsti į Rusijos kalėjimus, nes nesilenkė rau-
deniesiems valdovams.

Lietuvių tautai priklausė mūsų užuojautos ir draugiš-
kumo jausmai. Esam tikri, kad jų narsi kova bus atlygin-
ta. Žinom, kad laisvės jėgos ilgame žmonijos žygy visa-
da nugalė tyfėnijos ir teroro galybę".

Marilande senatorius Herbert C. Coner, demokratas:

"Pone Pirmininke, aš prašau vieningai sutikti, kad
"Congressional Record" būtų paskebtas pareiškimas, mane
parengtas Lietuvos Respublikos įkūrimo trisdešimt vie-
nų metų įkūrimo proga".

/Niekam nesipriešinant šis pareiškimas įsakyta iš-
spausdinti "Record"/.

"Visi lietuviško gimimo ar kilmės patriotai visame
pasauly užsitarnauja, kad šies trisdešimt vienu metų
Lietuvos Respublikos sukakties proga Jungtinių Valsty-
bių tauta juos iš širdies pasveikintų. Mūsų pačių di-
džiąją dalį sukūrė mūsų kelopinių bečių pasiryžimas iš-
sivaduoti nuo priespaudos ir susikurti Tėvynę, kur vy-
rautų laisvė. Tam save širdies troškiniai realizuoti mū-
sų bečiai buvo pasiryžę kovoti ir, jei reikės, mirti.

Kam ryžesi ir dėl ko kentėjo mūsų bečiai, tam ryže-
si ir šauai lietuvių tauta ir dėl to kentėjo ne kelis
metus, bet šimtmečius. Ji išgėrė ligi dugno nevilties,
kančių taure, kokios amerikiečių tauta nėra nė ragavusi
ir, Dieve duok, niekad neragaus.

Tačiau šiandieninių tamsybių glūdumoje kiekvienas
lietuvis ar lietuviškos kilmės žmogus gali didžiudama-
sis prisikinti Lietuvos didybę viduriniais amžiais, kada
jie, XIV ir XV amžiuje vytautė valdoma, buvo pirmaujan-
ti visos Europos valstybės. Jie taip pat gali guestis
didingais laimėjimais kartės, gyvenusies po pirmoje pa-
saulinio karo ir 1918 metų vasario 16 dieną paskelbus
laisvą ir nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Lietuvos subrendimas įredytas

Nė viena pasaulio tauta niekad nėra taip įtikinamai
įredžiusi savo sugebėjime sėkmingai valdytis, kaip Lie-

tuvių tauta prieš trisdešimt vienus metus atgavusi savę laisvę. Jiems tai pasisekė, nors daug nuniokoje pirmasis pasaulinis karas, o carų laikais ištisų kartų būvy buvo plėšiami krašte ištekliai. Prieš tai kelis šimtmečius beveik neturėję progos mokytį bei praktikuoti valdymo meno, lietuviai per trumpą laiką tarp abiejų pasaulinių karų vis dėl to sugebėjo jauna respubliką pas tatyti kaip stabilingą ir šviesų tautų bendruomenės narį.

Nė vienas lietuvis ar jų draugas neturi pagrindo save kaltinti, kad prasidėjus antrajam pasauliniam karui Lietuva neteko laisvės. Pirmiausia rudų gaujų užplūsta ir nusiaubta, po to hitlerinių nacių užpulta ir nusiaubta, paversta naujos administracijos Ostlande srities dalimi ir kietai valdyta trejus metus, nelaimingoji lietuvių tauta ir kitos Baltijos tautos, susilaukė dar nykesnės klaukumos 1944 m., kada jisai lyg potvynio banga dar sykį siubtelėjo visą šluodama per jų mieląją tėvynę.

Nereikia minėti tų valstybių baisybių, kurias Lietuva išgyveno prie komunistų ir nacių. Pakaks pasakyti, kad budeliams niekad neteko aukų, darbe stovyklos gyventojus rijo nepasotinamai, o Sibiro platybės tapo klaukiu kalėjimu šimtams tūkstančių išsiųstų mirti ar kęsti skurdą, kur kas baisesnį nei mirtis.

Su džiugsmu 1920 m. susitikusi Maskvos sutartį, lietuvių tauta nugrimzdo neviltin, kai toji sutartis buvo taip akiplėšiškai ir pilnutinai sulaužyta. Toj atmintinej 1920 m. sutarty Maskva sutike be jokių rezervų pripažinti Lietuvos nepriklausomybę ir visiems laikams atsižadėti visų suverenumo teisių, kada nors turėtų Lietuvos atžvilgiu.

Šiandien, kad Rusijos ir pavergta ir paversta XIV Sev. Sąjungos respublika, Lietuva gali bent guostis, kad diėžioji rusų tauta atsisako nesakiai pripažinti neteisėtą Rusijos aktą - Lietuvos nepriklausomybės sunaikinimą. Mūsų vyriausybė nėra pripažinusi Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių įjungimo į Sev. Sąjungą ir tebeprapažista diplomatinis tų kraštų atstovus Jungt. Valstybėse, Amerikos pozicija isakmiai pareiškė valstybės sekreteriaus pareigas ėjęs p. Summer elles, kuris tarė, kad Jungtinių Valstybių tauta priešinga plėškiniams veiksams vistiek kas juos būtų pad rėš. lygiai kaip ji priešinga bet kokiam kišimuisi kad ir kažkaip galingos valstybės į vadaus reikalus bet kuries kites

valstybės, nors ši būtų ir labai silpna.

Tai, ką oficialus šio krašto atstovas p sakė 1940 metais, tebėra tikra ir šiandien. Galima būti tikriems, kad toks bus mūsų šalies principas ligi to meto, kada Dievas duos atgauti savo branginamą nepriklausomybę. Kaip Jungtinių Valstybių tauta užjautė Lietuvą jos spaudimo metu, kaip ji tą nuoširdžiu dėmesiu stebėjo puikią jos savarankaus gyvenimo pažangą, taip šiandien visi geros valios žmonės Amerikoje giliai užjaučia kančias, kenčiamas Lietuvoje ir Azijos Rusijoje, kur ištremta daug tukstančių lietuvių.

Kartu su šia nelaiminga tauta mes meldžiam Aukščiausiąjį Dievą, kad suki skausme ir vergijos našta, užkrauta ant jos pečių, neperteliausioje ateityje būtų nuimta, idant galėtume pasveikinti Lietuvą kaip laisvą pasaulio tautą ir padėti rintai, dievobaimingai tautai atgimti.

Manoji Marilando valstybė daug skolinga saviesiems lietuvių gimime ir kilmės gyventojams už jų darbštumą ir sugebėjimus. Mes kartu su jais pėsnelėjam nuramdomą Lietuvos laisvės dvasią, niūn laikinai ištremtą iš jų Tėvynės. Kartu su jais mes tikime ir laukiame tos dienos, kada Lietuvos nepriklausomybė vėl taps tikrove ir kada vasario 16-ji, Lietuvos Respublikos diena, sušvis skaidriu žibintu, - džiugiu simboliu visam pasauliui, skelbiančiu, kad jeigu tauta bet kuria kaina pasiryžta šesutikti vien su visiška laisve ir nepriklausomybe, teisingai ir kilnus Dievas neatsakys jai tų kilnių jos troškimų įsikūnijime.

II. KALBOS JAV ATSTOVŲ RŪMUOSE

Atst. Josph W. Martin, respublikonas /Massachusetts mažumos lyderis:

"Pone Pirmininke, lygiai prieš trisdešimt vienus metus šaunieji lietuvių tauta priėmė Vilniuje savo Nepriklausomybės Deklaraciją.

Lietuvių kilmės amerikiečiai šiandien mini tą sukaktį. Jie dėkoja savo naujai Tėvynei už nepripažinimą Lietuvos ir jos abiejų mažųjų baltiškųjų kaimynų - Latvijos ir Estijos prijungime prie Sovietų Sąjungos.

Savo ruožtu amerikiečiai, kuries rasinės kilmės jie bebūtų, - visi amerikiečiai, brangina laisvę ir

gerbia laisvų žmonių vertybę ir nepriklausomybę, gali džiaugtis, kad karžygiški tų mažų Baltijos valstybių vyrai ir moterys visais galimais būdais priešinasi prispaudėjui.

Didžioji tamsa nebus amžina

Narsieji lietuvių tauta ryžtingai taria, kad ji nebus pavergta. Ji pasiryžusi vėl tapti laisva. Kol joje liepsnoja laisvės dvasia, ji nebus užkariauta.

Didžioji tamsa, nusileidusi anapus klaikiosios geležinės uždangos, nebus amžina. Tragiškas diktatūros pamintų tautų likimas tolyžie kelia iš miego visą pasaulį.

✠ Komunizmas teįmano valdyti kruvinai tyronijos ginklais. Jis grumiasi su laisvųjų žmonių treškiniais. Jis kelias į žmonių pavergimą, iš kurio atgal nebegrižtama.

Tie, kurie kaip lietuviai ir kitos Baltijos tautos priešinasi bedi vinio pasaulinio komunizmo veržimuisi, kovoja gerą visų žmonių laisvės kovą. Toji laisvė visiems tebus užtikrinta, kai Lietuva ir visos taurios šalys, dabar Kremliaus valdomos, atgaus visas savo teises ir privilegijas laisvųjų tautų šeimoje.

Rezistencija vykdo tautos valią

Illinois atst. Dolf J. Sabath, demokratas:

"Pene Piärmininke, šiandien trisdešimt pirmoji metinė sukaktis Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo, įvykusio Vilniuje 1918 metais vasario 16 dieną. Lietuvių kilmės amerikiečiai šią dieną švenčia visose Jungtinėse Valtybėse, rengdami tinkamas ceremonijas padėkoti šiai didžiai šaliai, kad ji nepripažino Lietuvos ir abiejų jos gerų baltiškujų kaimynų, Latvijos ir Estijos, prijungimo prie Sev. Sąjungos. Šiandien Lietuva yra geležinės uždangos atskirta ir jos žmonės miršta už savo tikėjimą, Dievą ir laisvę. Karžygiška rezistencija vykdo tautos valią, ginklu kovodama su prispaudėju ir jo pavergimo kėsiais.

Žvelgdamas atgal, aš prisimenu, kad 1923 metais kovo 17 dieną aš Atstovų Rūmuose buvau pasiūles šią rezoliuciją:

Jungtinis atstovų rūmų nutarimas Nr. 289

Nutarimas, reikalaujantis, kad Jungtinių Valstybių vyriausybė pripažintų Lietuvos Respubliką.

Kadangi Lietuvos Taryba atstovaujanti visiems to krašte gyventojams, 1918 m. Vasario 16 d. vieningai pranešti Rusijos, Vokietijos ir kitoms valstyboms ši pareiškimą:

"Lietuvos Taryba, kaip vienintelė Lietuvių tautos atstovybė, remdama pripažintą tautų apsisprendime teise ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimu rug-sėje mėn. 18-23 d. 1917 metais, skelbia atstatant nepriklausomą demokratiniiais pagrindais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniumi ir tą valstybę atskiriančią nuo visų valstybių ryšių, kuriose yra buvę su kitomis tautomis; ir

Kadangi Lietuvos Respublikos daugiau negu 4 metus išlaikė pastovų rėžimą; ir

Kadangi Lietuvos geografinė padėtis laidoja netik jos išlikimą, bet ir jos suklestėjimą ir stiprėjimą tar pasaulio valstybių; ir

Kadangi šiame krašte yra 1 milijonas lietuviško krauje žmonių, kurie pastarajam kore nepriligstančiame pa-sišventimu laisvės ir nepriklausomybės reikalui padė-je Jungtinių Valstybių vyriausybei; ir

Kadangi Anglija, Prancūzija, Italija ir Lenkija pri-pažino Lietuvos Respubliką de facto; ir

Kadangi Čekoslovakija: Olandija, Danija, Švedija, Norvegija, Suomija, Estija, Vokietija, Rusija, Argentina ir Meksika pripažino Lietuvos Respubliką de jure;

Dėl to tebūnie nutarta ir tt..

Kad Jungtinių Valstybių Vyriausybė pripažintų Lietu-tuves respubliką.

Man tikrai malonu, kad netrukus po to Jungtinės Valst-bės pripažino Lietuvos Respublikos nepriklausomybę, Lie-
tuvos, kurios gyventojai parodė pasauliui sugebą ir už-
sitarnaują savarankiškai valdytys.

Nereikia nė sakyti, kai aš apgailėstauju, kad šio me-tu Lietuvių tautai paneigta laisvė, kurios aš asmeniškai
reikalavau ir kuria aš skelbiau.

Šu didele viltim karštai meldžiuos, kad nepertoliau-sioje ateity Lietuva vėl būtų atvadnota kartu su kitomis
nelaimingomis Europos tautomis."

JAV Jėgos išsirikiuos Lietuvai padėti
Indijana astr. Ray J. Madan, demokratas:

"Pone pirmininke, lietuvai visoje Amerikoje šiandien su nuoširdžiu dėkingumu prisimenu, kad Jungtinės Valstybės nepripažįsta rusiškoje Lietuvos tautos pasisavinimo.

Lietuvių tauta šimtmečiais kovojo dėl nepriklausomybės ir savarankaus valdymo, - dėl pilietinių laisvių ir tikėjimo laisvės. Ši kova nesiliaus visų lojalių lietuvių širdyse ir mintyse, kad ir koks galingas ir didelis yra prispaudėjas. Laisvės negalima visiems laikams atimti iš tautos, kuri šimtmečiais ašsisakė pasiduoti tikėjimo prispaudimui bei vergijai.

Didi lietuvių tauta kovoja kiekvieną valandą per įvairias organizacijas, pogrindyje kitur, ir galų gale bus atlyginta pergalė bei laive jos kabažte.

Lietuva yra tragiška sovietų agresijos auka. Žmonienos atimtos nuosavybės teisės ir pagrindinės laisvės. Daugiau nei pusė milijono Lietuvos žmonių išžudyti bei išgabinti iš Tėvynės.

Prieš tą tautą padarytus nusikaltimus pasmerkė Jungtinės Valstybės ir kitos demokratinės šalys kurios tebe pripažįsta nepriklausomą Lietuvą ir jos legaliuosius atstovus.

Lietuviai, kur jie bebūtų, nuoširdžiai trokšta, kad mūsų didžioji šalis ir visos laisvosios demokratinės pasaulio tautos ir toliau laikytų teisės bei teisingumo principų ir kad jos toliau kovotų dėl lietuvių suvereninių teisių bei savarankaus valdymo.

Aš noriu nuoširdžiai pasveikinti narsiąją lietuvių tautą, vedančią laisvės kovą, kad atstatytų save nepriklausomybę ir numestų žiaurioje tirne pančius.

Aš žinau, kad mūsų Prezidentas, Kongresas, Valstybės departamentas ir visos mūsų didžiosios respublikos jėgos ateity išsirikiuos padėti lietuvių tautai teje jos kovoje dėl teisybės."

Niu Yurke atstovas John J. Reaney demokratas:

"Pone pirmininke, aš pasinaudosiu man skirtu laiku pareikšti savo mintis Lietuvos Nepriklausomybės paskalbime 31 metų praga. Aš didžiuojus, kad mūsų tauta atsisakė pripažinti Lietuvos ir abiejų baltiškujų jos kaimynų Latvijos ir Estijos prijungimą prie Sovietų Rusijos. Aš nuoširdžiai meldžiuos, kad mes ir toliau taip laikytumės šio klausimo iki tos dienos, kada Lietuva ir kitos Baltijos valstybės vėl pasidarys laisvos ir nepriklausomos."

11
"Maskvos agitatoriai ir galvapiėviai"

Nėra į mūsų krautus įkėpę šiaunesnių piliėčių už tuos kurie atvyko iš Lietuvos. Šiandien, kada tie lietuviško gimimė bei kilmės amerikiečiai visamė mūsų krašte švenčia Nepriklausomybės paskelbimė, įvykusio Vilniuje, Lietuvoj 1918 metais vasario 16 d., jie savo širdyse nuoširdžiai dėkoja mūsų vyriausybei už atsisakymą pripažinti Maskvoje išniklintus ganksterius ir galvapiėvius, užėmusius jų mylimą šalį.

Lietuva, tikiu, tik laikinai geležinės uždangos atskirta. Jau barbariškų komunistų elgesiu žūvo tūkstančiai žmonių atkakliai gynusių savo religinius įsitikinimus, tikėjimą į Dievą ir teisę į laisvę.

Kad ir be perstoje persekiojami ir neaprašomai žeminami, tie žmonės turėjo stiprybės ir narsos toliau kovoti bei priešintis priespaudėjams - Maskvos tarhams.

Mūsų bočiai mūsų laisvą ir laisvę mylinčią šalį pagrindė aukščiausios esybės buvimo pripažinimu. Esu tikras, kad kaip ir kaip mūsų šalies gyventojus, kurio tikėjimo jie būtų, šiaudie ligi širdies gelmių nuliūdę Lietuvos nelaimė. Esu tikras, kad jie kartu su manim pasmerkė komunistinius Sov. Sąjungos, kironus, kurie grāsinimu ir jėga pavėrgė Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes."

Mrs. Edit Nause Rogers, respublikonė, Massachusetts atstovė:

"Pone pirmininke, Aš dideliai leiminga galėdama prisidėti prie kitų Kongreso narių ir pagerbti bei pasveikinti šaunią, narsią lietuvių tautą, šiaudien švenčiančią savo neprāklausomybės paskelbimė 31 metų sukaktį. Vėliau po pietų aš nueisiu į Lietuvos ambasadą ašmeniškai perduoti savo linkėjimus ir pasakyti Lietuvos ambasaderiui, kaip aš geriaus lietuvius esančiais mūsų šaly ir kiek daug jie yra padarę Amerikai.

"lausydamna kitų atstovų aš negalėjau nejausti, kokia rūmta yra tos narsios tautos padėtis geležinės uždangos atskirtoje Lietuvoje, - tautos, kuri miršta ir kenčia dėl savo tikėjimo ir laisvės meilės. Aš tikiu, kad kiekvienas žmogus pasauly, kuris trūksta laisvos ir demokratiškos valdžios formos, prisidės prie mūsų čia, Amerikoje, ir palinks tai tautai laimingos ir laisvos taitės. Čia susirinkusieji žino, kaip kietai Jungtinės Amerikos valdžios dirba, kad pašalintų geležinę uždangą ir užtikrintų pa-

sauliniai švė , nepriklausomybę ir laimę".

Penas Firmininke atst. Daniel J. Flood, demokratas:

Penas Firmininke, vienas iš begėdiškiausių ir mažiausiai išgarsintų XX anžiaus įvykių buvo niekšingas Kremliaus smoklas prieš mažytę ir gerą Rusijos kaimyną Lietuvą. Milžiniškos Sov. Sąjungos politinė policija pavergusi 130 milijonų žmonių taikos metu nustatė planą milijonams lietuvių krikščionių fiziškai sumaikinti.

Istorinė Lietuvos didybė

Tačiau šandie Penas Firmininke, aš atsistoju pagerbti didybę tos šaunios lietuvių tautos, susisukusios sau liždelį Baltijos jūros krante. Nėra didesnio įrodymo, kad Jungtinės Amerikos valstybės lieka ištikimos savo draugams už tą faktą, kad mūsų šalis, tās didysis demokratiškos vadas, Lietuvos Respublikai tēbepripažįsta kaip suverenią valstybę ir atmetā bei atsisakō pripažinti neteisėtā ir dideliai papiktinanti Sovietų Rusijos kėsā prijungti Lietuvā kaip sovetinę provinciją.

Manau, jog pritiks, kad šie metų pasakytus žedžius apie Jungtinių Valstybių suteiktā Lietuvai pripažinimą.

JAV pozicija Lietuvos atžvilgiu

Kai 1940 metais liepos 21 dieną Lietuva buvo įjungta į Sovietų Sąjungā, mes ir daugis Vakarų valstybių jautēm, kad tai nebuvo padaryta laisva valia ir atsisakēm pripažintitā įjungimą teisētu. Tokiu būdu Lietuvai buvo leista tēse kraštuose palikti diplomatinis savo atstovus. Po dvejūdienu nuo Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungā nuomet valstybės sekretoriaus pareigas ejęs Sumner Welles mūsų krašte paziciją išaiškino spaudai duotami pareiškime, kuriame sakoma:

Pastarruėsiomis dienomis vikriai buvo užbaigtas nešvarus prėeesas, kurio pasekoje vienas iš galingesnių kaimynų samoningai sunaikino trijų mažų Baltijos respublikų - Estijos, Latvijos ir Lietuvos politinę nepriklausomybę ir teritorinę integralumą.

Nuo pat anes dienos, kada tų respublikų tautos atgavo savę nepriklausomybę ir demokratinį valdymosį formā. Jungtinių Valstybių tauta šio didelio ir bičiulinko dėmesiu stebėjo jų nuostabę savarankaus valdymosį pažangā.

Mūsų vyriausybės politika visiems žinoma. Jungtinių valstybių tauta nusistačiusi prieš prėšikinius veiksmus vis tiek ar jie vykdomi jėga, naudojant ar ją grasinant. Ji taip pat nusistačiusi prieš bet kokią kišimąsi, kad ir kažin kaip galimos valstybės vidaus reikalus kitos valstybės, nors ši būtų ir labai maža.

Tie principai sudaro pačius pagrindus, kuriais remiasi šiuolaikiniai santykiai tarp 21 suvereninių naujojo pasaulio valstybių.

JAV ir toliau tų principų laikysis, nes Amerikiečių tauta įsitikinusi, jeigu tais principais pagrįsta doktrina dėl neregulios santusantikių, tai negalės būti išlaikytas ir proto, teisingumo ir legalumo viešpatavimas, o tas juk yra pats moderniosios ~~stokx~~ civilizacijos pagrindas.

1945 metais kovo 3 dieną valstybės sekretorius paskelbė pareiškimą, kad mūsų šalies nsistatymas nėra pasikeitęs nuo 1945 m. kada p. Welles deklaravo mūsų politikai, tas pareiškimas, paskelbtas "Niujuk Times" 1945 m. kovo 4d. 24 pls. skamba šitaip:

Baltijos valstybės- Estija, Latvija ir Lietuva Jungtinių Valstybių tebelaikomos nepriklausomoms valstybėms, nors karo pradžioje buvo įjungtos į Sovietų Sąjungą.

Praceitų metų pradžioje, kaip buvo pranešta, kad Sev. Sąjungos konsularinei pareigūnai šiame krašte pasiūvė čia atstovauti Baltijos kraštams, Valstybės Departamentas išsiuntinėjo raštus visų 40 federacinių valstybių gubernatoriams pranešdamas, kad mūsų kraštas nie niekada nėra pripažinęs Sovietinės Baltijos valstybių aneksijos. Mūsų krašte požūriu, kaip sakoma sakoma tamc rašte/citueta iš "New Yurk times" / 1948 m. kovo 30 d. 12 pls. /.

Baltijos kraštai tebera nepriklausomos valstybės, su savo diplomatiniais atstovais bei konsulais.

Visi šie pareiškimai rodo, kad mes tebepripažįstam Lietuvą, kaip nepriklausomą šalį. Mūsų nusistatymas nuo 1940 m. nepasikeitė, taip pat galima pasakyti ir apie kitas šalis, kur jos Lietuvą tebepripažįsta.

Estijos, Latvijos ir Lietuvos vyriausybės buvo svarbiausiuoju Europos valstybių pripažintose de jure ar de facto ir santykius su kaimynais nustatė sutartinis)

Pripažindama tas valstybes JAV vyriausybė priima dėmesin tai, kad tos valstybės geroką laiko gabalą

faktiškai egzistavo ir savo teritorijoje deklaringai palaikė politinį bei ūkinį stabilumą.

JAV visą laiką buvo nusistačiusios, kad Rusijos pakrikimas negali būti laikomas pagrindiniu jos teritorijai išskaidyti, anometinio Estijos, Latvijos ir Lietuvos vos pripažinimas nėra laikomas to principo pažeidimu, nes tas vyriausybės sudarė ir palaikė tų kraštų gyventojai. JAV netik visą laiką pripažino Lietuvos Respubliką, bet visą laiką atsisakė pripažinti Rusijos pratenzijas.

Niekada taip prieš pasaulio tautas tiek nesididžiuoju savo šalies taurumu, kaip kad aš didžiuojūos dėl to, kas ji yra senų laisvės brangintojų lietuvių tautos, bylos sinpijonas.

Šiandieną Pone pirmininke, Lietuvos Respublikos gimimė sukakties dieną aš stoviu šiame didžiajame laisvės forume, JAV atstovų Rūmuose, ir reiškiu Lietuvos respublikai pagarbą.

Ir priespaudėje slegiama tauri ir narsi Lietuvių tauta nesėdi nieko neveikdama ir nepriima be pasipriešinimo vergijos jungo.

Lietuvių rezistencija

Kova dėl laisvės ir dėl savo bočių tikėjimo yra lietuvių tautos tradicija. Ir šiais 1949 metais- šiais Vėjų Viešpaties metais- lietuviai laiko aukštai iškelė savo tradicijos vėliavą ir ištisimai laikose savo taurių bočių tikėjimo.

Pasipriešinimas krašte Sovietams yra ir jās bus, kol Lietuva vėl pasidarys laisva ir nepriklausoma valstybė.

Aš noriu priminti visam pasauliui nepaliaujamą lietuvių patrijetų kovą prieš priespaudėją; toji kova eina kas dien nuo pat anos nelemtos dienos, kada komunistinė Maskvos vyriausybė sunaikino Lietuvos laisvę.

Rezistenciją krašte ir kaimyniniuose latvijojej, Gudijojej, Lenkijojej tebeina. Nesemai buvo pranešta, kad keli lietuvių partizanų daliniai veikia Silezijojej.

Dėl to sovietų daliniai su keliais mobilizuotais lietuviiais stovi toli nuo Tėvynės prie Apykės vandenyne ir Tolimose Rytuos. Nežymus skaičius dalinių, sudar ytu iš vietinių, dėl išpuđžio palikti pačiame krašte- beginkliai uniformuoti jaunūliai, lietuviškai

dalinėdami, parašuoja Vilniaus, Kauno ir kitų didesnių miestų gaivėmis. Ne vienam lietuviui nepatikimas lėktuvas. Daugumas sovietų - buv. raudonuosius armijos - dalinių stovinčių Lietuvoje, sudarė vyrą iš Sibiro bei Uzbekistano.

Lietuviai partizanai dabar veikia nedideliais judriais daliniais, jie ginkluoti iš rusų atimtais ginklais ir apsirengę rusiškėmis uniformomis su prieškačiniiais lietuviškais laipsnų ženklais. Partizanai dar turi mot ciklą, lengvųjų motorizotės artilerijos pabuklą ir mažųjų tankų.

1947 m. vasarą ir rudenį partizanai vyravo provincijoje ir savo operacijas išplėsdavo į Lenkiją ir Rytprūsiją. Aktingas ryšys užmegstas su lenkų pogrindžiu; pavyzdžiui bendromis jėgomis buvo užimtas Cipliškes pasienio miestelis suduvoje.

Legendiniu yra žapas ir ypatingai išgardėjęs vadas yra "Zaliuoju velniu" pavadintas vienas buvęs Kybartų gyventojas.

Plačiai paskleidžiami retatorium dauginami laikraščiai, spausdinti atsišaukimai, žinių lapai. Pogrindžio literatūra aprūpinami net lenkų ir vokiečių darbinkai. Reguliarieji leidžiami apie 20 laikraščių. Jų pavadinimai atitenka kovojančios, laisvę branginančios tautos dvasią: Laisvoji Lietuva, Laisvės Varpas, Tėvynės Kovotojai, Ginkime Lietuvą, Kova, Už laisvę ir tt.

Vienas iš žymiausių patiekimų 1947 m. buvo sudarymas vieningas kautynių ir propagandos vadovybių. Lietuvos Laisvės Armija, Laisvės Kovotojai, Partizanų Komanda ir tt. Iki šiol nesuderintai veikia daliniai, pagaliau sudarė jungtinį štabą ir Ryšių tarnybą. Ta žiurgu pakta kovotojų spauda paskelbė vedamajame: "Lithuanija? Vieningas rezistencinė kova apjungia visus politinius skirtumus kaip ir nacijų okupacijos laikais:

Sovietų reakcija

Į tai priešas tuoju reagavo. Šešios reguliariosios sovietų armijos divizijos, stiprus aviačijos daliniai motorizotės pajėgos, specialios reansporte ir geležinkelio, plentų bei tiltų apsaugos kamandų, 75.000 envede vyrų, "liaudės milicija" bei organizuoti priešikai būdinami istirbiteliai emė šauktis sustiprinimo. 1948 m. rudenį buvo į Lietuvą atgabentes 5 NGB oro eskadrylės

lės. 1948 m. sausio mėn. paskilietuva, Latvija, brī āsti-
ja papildomas šarvečių bei pēstininku divozijēs. Šiuo
metu dedeli daliniai stovi ir apskričių miestuose, pav.
nedideliame Mažeikių mieselei, kuris yra geležinkelio
mažgas stovi 3.000 envedistu su tankais ir šarvotais mē-
teciklais. Miestuveje sovietu igulos yra dabar stipresnēs
negu bet kurio metu nuo 1940 metu okupācijas prādžies.

Ginkluota antisovietinē rezistēncija nesumažējo, bet
bet partizanu taktika pasikeitē.

Rusai visai stengēs neprieklausomybēs kovā paverstā
piliētiniu karu. Pavyždžiui vietos gyventojū paskāriama
ī dalonius, išsiunčiamus kovoti su partezanais. Iš antro
pusēs partizanai sustiprino kovas su/ savo tautiečiais
drīstēncias užinti administrācinius postus rusu valdžioje
bei stojančius ī komunistinēs organizācijas.

Platenio masto kautyniū nuo 1946 m. rūdēns nebuvo/ be
NKVD-istai ir MGB /NKGB-istai/, komunistu partijos parei-
gūnai žuva kasdien. Giriose netoli Vilniaus buvo apsupta
dešimt partizanu ir žuvo iki paskutinio. Rusu okupācijas
prieš kitā stambū dalinī Utenos apskirtyje nepavyko.
Kai atvyko sustiprinti NVD daliniai, partizanai buvo jau
dingē. Viena 18 metu mergaitē, organizavusi partizanu
sanitarinē pagalbā, buvo sulaiketa, bet patrijotu būrys
jā išvadavo. Dabar ji Lenkijoje- visiškai pražilusē, su-
ardytas nervais, invalyde visā gyvenime: tardyme pasēka
Vienas partizanu vadas neseniai buvo pagautas, teisiamas
ir supaikintas Lenkijoje. Jo dalinys tebeveikia Lietuvoje
ir Lenkijoje.

Partezanai vyrauja vasarā, žiemā jie slapstose. Į "am-
nestijos" pažadus/ maža kas bekreipia dėmasio. Visdelto
kaikurie vyrai, kurie tebesislaptē nuo mobilizācijas pa-
sidavē: kiti bandē legalizuotis išvykdami ī Rytpriusius,
Klaipėdes krašią a rba plačiai ištuštinta Vilniaus sritī
kur jie asmeniškai nepažystami. Stiprios igulos stovi ge-
ležinkelio mazguose. Krašte aktingai veikia liaudēs mili-
cija ir istribiteliai. Kadatē istribiteliai negaudo žne-
niū, jie prižiūri prūdktū išrinkimā, Jie beatodairos
šaudē ī žmonēs, kurie jų manymu, pergreitai vaiksto.
Jū vadai rusai, tarp eiliniū yra vietiniū išdaviku, ir
sugantu pabėgeliū. paskutiniu metu istribiteliai bandē
dētis laisvēs ginėjais bei aktyvistais. Tačiau žmonēs
toliau juos pašėpē: vadina srebokais, skrebais, sribi-
kauleis ir panašiai.

Šukavę ir peršukavę miškus rusai susekė daugelį bunkerių bei kitokių sleptuvių. Miške broliams tada tenka arba susikauti su užpuolikais arba pasieškoti kitų slėptuvių. Partizanų gyvenimas begalė pavojingas, bet toks pat ir streibitelių gyvenimas; kartais kurs kuris iš jų nuėina sau kur privačiai pavalgyti ir jau nebe rižta. Taip gyvendami ir sribiteliai metas į girštuoklevimą.

"Girios brolija"

Iš tų stičių, kur partizanai gyviau veikia, ūkininkai deportuojami be jokios atodairės. nepadeda jokie pateisinimai, net jeigu žmonėd sakosi, kad uniformimis apsirengę ginkluoti vyrai buvo atėję "inspektuoti" - pasiplėsti maisto.

Kai vienas sužeistas partizanas, kuriam gyvybė buvo palikta, kad būtų išterdytas, dingo iš ligoninės, keli jos tarnautojai buvo ištremti. Kai būvė sugautas berniukas, keliose vaistinėse pirkis partizanams ivarsčių, nukentėje visi tie vaistininkai.

Į girios broliją teko įstoti visiems buvusiems kariūninkams, vėldininkams, šauliams ir nepriklausomybės kovų vėterams; jiems nebuvo kitokie pasirinkimo. Toliau jų eilės papildė pabėgę mobilizuotinei bei politiniai kaliniai.

Partizanai yra nusžatę kai kurių priemonių. išdavikės moterys, pirmą syk nusikaltusios nubaudžiamos nuskutant plaukus; joms taip pat simboliškai įkertama. Pirmą syk nusikaltusiems vyrams patarkuojamas užpakalis ir įtrinama druskos. Antras nusikaltimas atlyginamas kulka.

Partizanų lavonai paprastai išniekinami. Nukautą partizaną rusai išrengia, numauna batus, kūną nunešę nubloškia artimiausio mieste viešiausioje vietoje. Praeidami komunistai į juos spiaudo ir sparėd. Žmonės verčiami stebėtis rusų sadizmą. Kūnai biaurieji sudarkomi: kojos išsukiniajamos bei sulaužomos, viduriai išverčiami, akys išduriamos galva suskaidoma.

ankščiau rusai leisdavo vietas gyventojams lavonus palaidoti. Nuo 1946m. pavasarie pūvančius lavonus karo belaisviai naktimis surankioja, išveža už miesto ir palaidojo neatženklintose kapuose, kai kur lavonai numetami į pelkis.

Kai kurios moterys ištrisdavo prieiti prie kankinių

lavonų, atsiklaupyti ir melstis, Zinoma viena motina, kuri švelniai paglįstė savo sūnais plaukus, bet po to grėžtai pareiškė, kad tai ne jos sūnus: ji nerėje išgelbėtikitus sūnus. Niekas iš minios, kurie ją pažinojo, niekas jos neišdavo.

Partizanų nukauti komunistai iškilmingai laidojami raudonuose karėtuose išniekintuose krikščionių kapinėse. Kartais valdžios organai raikalauja, kad kunigai palydėtų jų herojų karstus. Vienas kunigas atsisakė - ir palaista iš kalėjimo nuėjo pas miško brolius. Svetimųjų valdžia laikose vien ginklo jėga. Pusė vadinamųjų ministrų yra rusai; kabinete posėdžiai vyksta rusų kalba. NVD /buv. NKVD/ ir MGB /vuv. NKGB/ lietuvių kalba yra reta viešna. Tačiau administracijos istaigose tebe laikomi vertėjai ir lietuviškai parašytų prašymai priimami. Visi dokumentai iš mokėstinei pareiškimais tebespaudinami rusiškai ir lietuviškai.

Liaudies komisarai dabar vadinami ministeriais. Kai kurie jų dėvi prabangią uniformą. Kabinete bustine Vilniuje, Ciurlionės gatvės name, kur ankščiau buvo gestapo štabas - vietos gyventojams taip pažįstama firma. Paleckio bustas stipriai saugomas.

Geležinkelio tarnyboje tepalikti 2 lietuviai konduktoriai. Geležinkelio personalą sudaro vieni rusai. Visi paštas į užsienį eina pro Maskvą.

Šiandis, pone pirmininke, aš paimu laiką iš mūsų svaibių svarstymu, kad atkreipčiau krikščioniškojo Vakarų pasaulio akis į tą laisvės ir demokratijos salą, kur tironas niekad nepasieks savo tikslų.

Visų tų pasaulio žmonių, kurie brangina laisvę ir nepriklausomybę, vardu aš tariu - tegyvoja Lietuva!"

Jau atejo metas.....

Illinojus atst. Merton gorski, demokratas :

"Pone pirmininke, šiandien laisvieji lietuviai visame pasaulyje švenčia Lietuvos Respublikos nepriklausomybės paskelbimo 31 m. sukaktį. Pavergtai Lietuvių tautai ta teisę atėmė despotinis to krašte okupantas. Aš žinau, kad toji nelaiminga tauta ne viena švenčia šią dieną: prie jos prisideda nesuskaitomi milijonai žmonių, kuri šiai laisvę branginančiai tautai reiškia savo užojautą dėl jos laikino paverginimo, ir linki jai kuo greičiausiai atstatyti visišką savo respublikos laisvę ir nepriklausomybę.

Lietuvos valstybė, gyvavusia šešius šimtus metų, ėmė Rusija pirmą sykį užėmė 1995 metais. Toji vergijapasisbailgė 1918 metais vasario 16 dieną, kada buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė. Tą deklaraciją Sov. Sąjunga pilnai pripažino, visiems laikams atsisakė visų teisių ir Lietuvos teritoriją ir pripažino Lietuvą kaip suvereninę, nepriklausomą valstybę. Jungtinės Valstybės ir kitos tautos Lietuvos nepriklausomybę taip pat pripažino teesėtą.

Nepriklausomos Lietuvos Respublika per trunapą savo nepklausomybės metą padarė žymę pažangą visuose gyvenimo srityse. Ne šališki stabėtojai Lietuvą pripažino kaip vieną iš kultūringiausių, pažangiausių ir darbsčiausių Europos tautų. Lietuvos gyventojai buvo laimingi ir pertekę.

Šaunus Lietuvos laimėjimai bei pasiekimai buvo sunaikinti, kai 1940 m. ji buvo antrą syk okupuota. Tada SSV. Rusija Lietuvą pavergė bei prisijungė ir jėga ja tebevaldo.

Lietuva yra tragiška sovietų agresijos auka. Lietuviai neteko savo žemės, visų savo privačiųjų inonių, žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių. Jie pavergti sovietinės valstybės niosavybę, Daugiau negu pusė milijoną Lietuvos gyventojų nužudyti ar ištrenti iš Lietuvos. Sovietinis genosidas grąsina išnaikinti visą Lietuvos tautą.

Tos agresijos ir genosido nusikaltimus prieš Lietuvą pasmerkė Lietuvos tauta, Jungtinės Valstybės ir kitos demokratinės šalys, kurios tebepripažįsta nepriklausomą Lietuvą ir jos legaliuosius atstovus.

Kevodamė dėl savo teisių ir laisvės, lietuviai tikisi ir melėžiasi, kas Jungtinės Valstybės ir vakarinės demokratijos ir toliau laikysis teisės bei teisingumo principai kad jos aktingai gins Lietuvos bei kitų agresijas bei neteisingume aukų suvereninių teisių ir savarankaus valdimes bylą.

Man atredo, jog jau atejo metas pareikalauti Sovietų Sąjungą: pirmiausia sustabdyti Lietuvos ir kituose okupuotose kraštuose genosidą, vykdomą nekaltų žmonių šaudymą bei deportavimą; antra, grąžinti deportuotesius iš darbo vergų stovyklų Sibire ir kitose Rusijos dalyse; trečią, pašalinti iš Lietuvos bei kitų Pabaltijos valstybių sovietų armijas, policiją ir slaptuosius agentus.

ir ketvirtą, gražinti laisvę, suverenines teises ir savarankų valdymą Lietuvai, Latvijai ir Estijai, iš kurių Sov. Sąjunga visą tai smurtu atėmė.

Tironų dienos jau praėjo

Lietuvių tauta troškia laisvės ir ji tam turi teisę. Aš tikiu, kad jos troškimas būtei laisva nepertoliausioje ateityje bus išpildytas. Šiame sumaiščiame Trumemene pasaulyje nebus taikos, kol Rusija bendys užvaldyti ir pavergti mažas tautas. Rusija netik pati įklims į nepabaigiamus sumaiščius, bet sukels nerimą ir visam pasauliui, o tai galų gale pražudys ją pačią.

Tironų dienos jau praėjo. Viso pasaulio tautos reikalauja reprezentacinės valdymose formos, ir tas reikalaujamas nuo vienos pavergtos tautos vis pereina į kitą, kol visa žmonija turės laisvę ir nepriklausomybę.

Aš noriu pareikšti, savo giliausius lankėjimus šiai didžiai patirijotingai, laisvę branginančiai tautai, kuri šandien karčygiškai kevoja savo nepriklausomybei atstatyti ir beatodairio tirono pančiams numesti. Mūsų vyriausybė tebepripažįsta Lietuvos respubliką, ir aš tikiu, kad mes išakniai reikalausim, kad Atlanto Chartos principai būtų pritaikyti Lietuvai, o kartu ir Latvijai su Estija.

Jeigu Rusija troškta pasaulio taikos, ji geriau negu kuri kita tauta gali ją realizuoti, gražindama laisvę jos dabar valdomoms tautoms. Jeigu Rusija to nepadarys. Amžinas tautų laisvės ir nepriklausomybės troškimas nesiliaus, kaip jis nesiliovė praėjusiais šimtmečiais, kol tironai visur buvo sunaikinti."

Massachusetts atst. Ma Cormack, demokratų lyderis: "Pone pirmininke, gal šis dželtelmanas užleis man kalbėti?"

Atst. Gorki: "Aš užleidžiu dželtelmanui iš Massachusetts."

Atst. Ma Cormack: "Aš noriu pasveikinti dželtelmeną už jo puikias pastabas. Aš prisidėdau prie visko ką jis yra pasakęs. Amerikiečių tauta yra visa širdimi su Lietuvos tauta, ir visi mes laukiam tos dienos, kada geležinė uždanga bus nuplėšta ir Lietuvos tauta atgaus savo taip gausiai išsitarnautą nepriklausomybę, o didžioji mūsų šalis galės kuo veiksmingiausiai prisidėti prie jos netektųjų laisvių atgavimo."

Atst. Gorski: "Aš dėkoju dželtelmanui už jo patiek-
tas mintis."

Nepakanka aneksijos nepripažinti

Newjorkietstovas Kennete D. Kenting / respublikonas /:
"one pirmininke, lygiai prieš 31 metus lietuvių tau-
ta paskelbė savo nepriklausomybę. Tą dieną Vilniuje gė-
mė Lietuvos Respublika.

Tačiau šiandien nebėra laisvos Lietuvos, kaip nebėra
laisvos Lenkijos, Laisvos Vengrijos ar laisvos Čekoslo-
vakijos. Visas jas sutriuškino rusiško tirano batas.
Laisvę malstis, laisvę kalbėti ar rašyti kas patinka,
laisvę rinkti į vyriausybę savo atstovus, laisvę pra-
dėti biznį, laisvę išvykti į užsienius bei važnėti
po savo kraštą, - visos šios ir kitos teisės, kuriomis
visur naudojose laisvi vyrai ir moterys, tamsnešaimin-
goms tautos yra paneigtos. Lietuvos kaip ir jos kaimy-
nų prie Baltijos, Latvijos ir Estijos, nepriklausomybė
šiandien yra tusčias simbolis, tikras pasityčiojimas.

Už tą nenuostabu, kad ši diena, kuri turėtų būti
džiaugsmo šventė, yra liūdesio diena ne vien Lietuvos
piliečiams už geležinies uždangos, bet ir jų bičiuliams
bei brangiems asmeniems mūsų krašte.

Taip pat ir mes, kurie branginam laisvę ir tai įsak-
miai pabrėžiam paskendę pasitinkinime savim negalim
išsisukti nuo kaltinimų, kad ir mes bent save rimtin
esam prisidėję prie tos šaunios jaunos respublikos pa-
vergimo. Lygiai taip pas mes išsisukti nuo tokie pat
kaltinimo, kuri mums meta naršiosies latvių, estų arba
lenkų tautos, nes juk mes Teherane, po te Jalteje, po te
Pordasmi regimes bėdos verčiami palikom ir nukreipem
savo žvilgsnį nuo laisvų tautų trėškimo beinlikimo.
Bet, Pone Pirmininke, Amerikiečių tauta dėl šito tra-
ginge išdavimo niekad nenurimo ir je nesuvirškino.

Taip, mūsų vyžiausybe oficialiai nepripažista Lie-
tuvos ir jos baltiškųjų kaimynų prijungimo prie Rusi-
jos. Bent už tai mes galim būti dėkingi. Tačiau šite-
kie negatyvinio priėjimo nepakanka. Tos respublikos
atstovai kartas nuo karto praneša apie jos piliečių
masinį naikinimą ir masinį defortavinimą į Rusijos kon-
centracijos stovyklas. Jeigu tai tiesa, tai tad Jung-
tinių tautų Chartos garantuotų pagrindinių teisių bei
laisvių neigimas. Jeigu tai netiesa, tai reikia ištir-
ti kaltinimus ir nustatiti faktus. Laisvė ir vergija,

bet kur yra visų reikalas - gal labiausiai laisvę bran-
ginančių amerikiečių reikalas.

Lietuviai tremtiniai paliko "neišdildomą išpuolį"

Aš norėčiau, kad kiekvienas atstovas būtų patyręs tai
daugis ir aš pats esame patyrę praėjusiu rudenį, lankydami
tremtinių stovyklas Europoje. Čia aš susitikau ir kal-
bėjau su daugeli lietuvių, o taip pat ir su kitų valsty-
bių tremtinių, pabėgusių nuo komunistų ar nacių pironiže-
jos, krikščionys teroristai. Skaidri narsa, tvirtas būdas,
didelis darbštumas lietuvių ir kitų atsisakė visko, ką
turėjo, kad tik nereiktų su lenkti kelių prieš priešpau-
dėją, mano galvoje ir širdy paliko neišdildomą išpuolį.

Sveikindami šią Lietuvos Respubliką pasisveškin-
jės gražinimui laisvu nariu į tautų šeimą."

/ atstove Centing kalba „išspausdinta“ Kongresional
rekord“ /

Ast. B. W. Pat Carney", Newyork respublikonas:

"Pone Firmininke, prašydamas išspausdinti savo pa-
stabas "Congressional Record", aš noriu padaryti šį
pareiškimą Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 31 metų
sukakties proga.

Šiandien, 1949 metais vasario 16 d. sukanka 31 metai
nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo Vilniaus mieste.
Su dideliu džiaugsmu aš prisidedu prie daugelio mano
kolėgų šiose Rūmuose ir reiški savo nuoširdžiausius lin-
kėjimus Lietuvių tautos ir lietuviškės kilmės amerikie-
čių ateičiai.

Lietuviams jų Tėvynėje ir Jungtinėse valstybėse mūsų
tauta reidžia užuojautą dėl jų nepriklausomybės sunai-
kinimo. Savo širdy aš ne kiek neabejoju, kad tai ter/a
laikines smūgis ir kad ateity, komunizma visam pasau-
liui sustabdžius ir nusmegus atgal, tikroji Lietuvos
nepriklausomybė bus atstatyta ir Lietuvos tauta vėl
galės džiaugtis laive ir laisvai garbinti Dievą.

Nors Lietuva neturi ne trijų milijonų gyventojų,
nepriklausomybės dvasia glūdi pačiam tos šalės žemei.
Laisvę brangią amerikiečiai lietuvius užjaučia ir nel-
džiasi, kad jie būtų sekmingai ir visiems laikams iš-
laisvinti. Kelias į galutinį tikslą žada būti ilgas ir
sunkus. Tačiau su pasiryšimu ir pasiaukuojuimu tas tik-
slas bus pasiektas.

Kaip jau aš ankščiau daugelio progų esu pareiškęs, Li-
etuva vėl atgaus jai priklausomą vietą tarp laisvų

pasaulio tautų".

New Jersey ats. Peter W. Rodin, jr. / demokratas/:

"Pone Piemininke, šiandien lietuvių tautos nepriklausomybės paskelbimės 31 metų sukaktis. Ją mini ne vien mes, sieji lietuvių kilmės piliečiai, bet ir visi laisve branginę žmonės. Nors Lietuva beato dairiai valde rusiškoji mąšką, "ungtinės Valstybės" tėsalaiko Lietuvą nepriklausoma valstybe.

1918 metais vasario 16 d. iš buv. maždaug 150 metų Rusijos Care valdžioje Lietuva pasiskelbė laisva ir neprikusoma ir nusimetė baisy jungą. Sovietų Rusija formaliai pripažino jos laisvę ir nepriklausomybę. Tačiau tai neilgai truko, nes 1940 m. birželio mėn. vėl grįžo prie savo išdavikinės schemas. Sulaužydama savo 1926 m. sutartį, Rusija įvedė savo kariuomenę.

Šiandien Lietuva perblekšta po priespaudėjo batų. Iš jos ir jų milijonų gyventojų 700.000 deportuoti į Sibirą bei į kitas šaltas Rusijos platybes; tai masinio naikinio užsimejimas. Tikėjimas persekiojimas nemažėjančiu aštunmu yra žinoma, kad iš 10 Lietuvos vyskupų tik 4 gyvi pasaulyje. Iš tūkstančio šešių šimtų kunigų gyvi tik septyni šimtai kunigų, kiti nužudyti, nukenkiati bei deportuoti į Sibirą. Per 80.000 Lietuvos gyventojų palike savo Tėvynę ir brangia sius, kad išliktų gyvi ir kitur būdami kovotų dėl savos Tėvynės išlaisvinimo.

Nors šią Lietuvos nepriklausomybės metinių dieną lietuvių kilmės amerikiečiai švenčia skausmo suspaustomis širdimis kaip ir jų broliai bei seserys Europoje. Jų dvasia tebeliepsnuoja laisvės troškimo ir vilties liepsna. Rusų šaptoji policija negali surakinti vilčių ir troškimų, žėrinčių kiekvione lietuvių širdy ir mintyse, kai jie šiandien tyliai iš nauje pasiaukuoja galutiniam savo Tėvynės išvačavimui.

Amerikiečių tauta, gerbianti žmogaus vertybę, je teise ir nepriklausomybę, ir laisvę, dabardairesi ir susivokia Amerikiečiai žino kitą suižyptų tautų istoriją: jie žino tragingą Lietuvos likimą. Joes sukretė žinia apie kardinalo Mindszenti likimą ir Bulgarijos protestantų dvasininkų suėmimą. Jie žino, kad visas tas bylas supabrikavo išdavikė komunizmo ranka. Ir jie neužmirš, nes kaltinimo pištas rodo į kaltinimą.

Mes visi laukiam tos dienos, kada komunizmo žygis į Viešpataviną bus sustabdytas, ir tą dieną naujas laisvė

paskelbimās vēl pradžiuginā laisvę branginančius lie-
tuvų tautos, kuri kaip ir mes tikim į principą, kad
ir visiems ir visur priklausė neatimama teisė gyventi
laisvėje ir siekti laimės."

Marylande atst. Edward A. Garmatz, demokratas:

"Pone Firminiške, vakar vakare Baltimerėje vakarėnė,
kurioje Lietuvos Draugijų Tarybos nariai švenčia Lietuvos
respublikos įkūrimą 31 metų sukaktį. Gen. konsulas Ma-
rilynde p. J. Budrys ten kalbėjo savo gimtąja kalba.
Aš tikiu, kad tas susibūrimas vienas iš daugelio visame
pasaulyje, kur buvo susitelkta pagerbti tą didžiąją
šali ir pagerbti karštieji viltį, jog nepertoliausioj
ateity toji narsioji tauta vėl džiaugsis tikra laisve.

Lietuviai Tėvynėje kovoja didžiulę pagrindžio kovą,
karzygiškai stengiamies išgauti savo prispaudėjus. Ru-
sai, be abeje apie tą pagrindžio sąjūdį nieko neskelbia.
Bet jie imasi represijų ne vien tik pajugdami žmonės
priespaudai bei terorui, bet ir vykdydami naikinimo de-
portavimo programą; jie stengiasi užslopinti pagrindį
ir lietuvių gyventojų naikinimą užgniaužti rezistenciją.

Lietuviai svetur energingai veikia padėti savo Tė-
vynėi atgauti nepriklausomybę; visi amerikiečiai tas
jų pastangas stipriai moraliai remia ir meldžiasi, kad
jų išlaisvinimo diena nebebūtų toli.

Frašydamas paskelbti maną pastabas, aš įjungiu vert-
mą kalbos, kurią pasakė vakarėnėj J. Budrys, o taip ir
Lietuvių Draugijų Tarybos priimtą rezoliuciją."

P. Jono Budrio kalba

"Marylande valstybė Vasario 16-ją kas met mini kaip
Lietuvos Respublikos Dieną. Netia Jus patikrinti, kad
tas Marylande draugystės Lietuvai pareiškimas visada
buvo ir yra giliai įvertinamas, o lietuvių tauta į tai
atsako lygiai tokiau pat jausmu. Ypačiai šio metu, kada
Lietuva kovoja dėl savo išlikimo, Marylandas, švesdamas
Vasario 16-tą dieną teikia visiems lietuviams didelio
pdrasavimo ir įkvėpimo.

Jūsų šauki valstybė ir jūsų kilūs bei žvalūs val-
stybininkai buvo įrašyti į Lietuvos anales, ir visa
ūsų tauta dėkingai atmins draugystę Marylande parodyt-
es nelaimės metu.

Reikalas eina ne vien apie Lietuvą.

ūsų tauta karzygiškai kovoja dėl laisvės, nes jos
vaikai nenori gy + ergyjeje. Iš menšinjere Krupa-

25

vičiaus ir p. Vaclove Sidzikauske, mūsų dviejų didelių valstybininkų bei laisvės kovotojų, kurie neseniai kalbėjo Baltimorėje, Jūs jau turėjote progos išgirsti apie Lietuvos tragediją bei jos pastangas laisvei atgauti. bet šiandien reikalas eina ne vian apie Lietuvos laisvę. Klausimas yra šis: "Ar visas pasaulis bus laisvas? ar totalizmas ir brutalumas laimės prieš demokratiją ir teisi-
singumą?"

Pastarajam kare, kuri, kaip buvo tariama, turėjo atnešti žmonijai pastovę laisvę, demokratinis pasaulis paaukėjo šimtus tūkstančių gyvybių ir neapskaičiuojamai gerbių vienam diktatoriui sutruškinti; džiaugsmas buvo trumpas, nes tiktojeju laimėtoju išnireškėtas, nemažiau nežmoniškas diktatorius, užsimejęs nukariauti pasaulį jėga, teroru ir apgaulė.

Trys Baltijos šalys pirmąsias prieš kokios 30 metų patyrę ką bolševizmas reiškia ir ko Maskva ištikrųjų siekia. Likusies pasaulio dalies akys tepradeda atsi-verti dabar, kada ne vien trys mažosios Baltijos valstybės, bet ir eilė kitų viena po kitos suklupe ir pūnyko anapus geležinės uždangos. Kai kurie tų kraštų žemėlapiai tebevaizduojami kaip nepriklausomi arba klaidinamai vadinami Sov. Sąjungos satel ytais. Tačiau pastarasis tas Stalino pasiūlymas susitikti su Jungtinių Valstybių prezidentu kurioj nors iš tų vadinamųjų nepriklausomų valstybių - jis nerada reikalinga tas valstybes nei laike paprašyti ir nebuvo kviestas surengti susitikimą jų auditorijoje - per daug aiškiai rodo, jeigu išvisė bebuvė reikalinga papildome įrodyme, kad NKVD suve-
reniškai šeiminkauja tose kraštuose.

Stalinas tariamai siūlo taiką, bet tas, kuris nuoširdžia siekia taikos nevertes prieš savo vakaryksčius sąjungininkus ir ginklo draugus tokių metodu, kaip Berlyn

Dabar raudonasis tolosas bepraryja Kiniją su jos milžiniškai žmonių ištekliais. tas užkariavimas teks didžiulis. kas sovietams du tris metus rimties jam įvykdyti reikės, po tą laiką galima laimėti naujais apgaulingais taikos pasiūlymais, kurie susuks politikoms galvas ir panardins juos į tuscčius svarstymus. Tada gi šimtų milijonų subolševikiatų kinų padedamas, raudonasis diktatorius galės iš nauje pradėti telimesnių išlaisvinimų žygį - spausti ir spausti, kol pasiekssavo tikslą - pasaulio užvaldymu.

Belševikų diktatūros tikslas nebėra - arba nebetu-
rėtų būti - paslaptis. Pamažėlė pavejū jau visi pamatė,
ir jau patį laiką iššukį kietai atrenti. "Linijos
pavyždys" rodo, kad atkištiniemis priemonėmis raudonoje
pavejūs nepašalins. Milžiniškos pinigų sumos ir didžiū-
liai ginklų kiekiai, kurių metodsais reikalauja, gali
pasirodyti visiškai tuščiai išmesti; dar blygiau su už-
kariavimu bet kurios šalies, gaunančios JAV pagalbą vi-
są tai gali patekti į komunistų rankas. Sovietų prilai-
aikymo politika, tuo tarpu atrodo sėkminga Europoje/
jeigu užmiršime Lietuvos ir veik visos Rytų ir vidurio
Europos užkariavime/, žiaurei prakišo Azijoje, kur ko-
munistinės ordos veik bepasipriešinimo veržies pirmyn
ir grąsina paskanėjinti visą kontinentą.

Neišvengiama išvada.

Pastarieji 30 nuolatinės komunistų agresijos metu
pakankamai įrodė, kad komunizmas tik pat tegali būti
nuramdytas bei sudraustas, kaip ir plėšrus žvėris: ne-
sunaikintas, jis kantriai tūno savą užnaryvėję, laukda-
mas tinkamo akimoksnio liegtelti ant naujos aukos.

Tikėkimes, jog nebus pervėlu kai bus prieita vie-
nintelė logiškes ir neišvengiamės išvados - kai bus
suvegta, kad su belševikišku pavergimu pavejūmū reikia
kovoti ir kovoti aktyviai, ne pasyve; kad pasaulis ne-
gali likti pusiau laisvas ir pusia pavergtas, nes
laisvoji pusė savą laisvės neteks, jeigu anttoję pusė
liks vergijoje.

Tesusijungia laisvasis pasaulis ir paskelbia savą
tikslą - laisvę ir teisingumą visiems. Toks tikslas bus
vertas kovos, dar ryžtingesnis ir galingesnis, nei toji,
kurį kovoja pikto šalininkai.

Konfliktė tikisiųtis pasaulis ir su viltimi lau-
kia taikos. Visų akys nukreiptos į Ameriką, kaip galin-
giausią Vakarų tautą, demokratijų vadą, kuris gali su-
triuškinti totalizmą ir išgelbėti pasaulį. Tik paskuti-
nį diktatorių išgūjus Juntinės Tautos parodys ko gali-
ma iš jų laukti, tik tada įvairios Europos Federacijs
konceptijs turės realų pagrindą. Federalizmas ir bendr
darbiavimas yra demokratijų idealai, kurių prasmė dik-
tatoroms svežima. Tik po visiškes pergales prieš totali-
zimą pasaulis bus tikrai laisvas, o laisvame pasaulyje
vises be išimtės tautos ras sau vietas.

tada atsiras vieta ir mūsų Lietuvai."

Baltimorės lietuvių rezoliucija.

Mes, Baltimorės piliečiai susirinkę 1949m. vasario 16d i Lietuvos hale Lietuvos draugijų tarybos sušaukt Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 31 metų sukakties minėjimą pareiškiam:

"Visa širdimi pritariame prezidento Harry S. Trumeno pareiškinams, padarytiems jo inauguracijos proga, jos jog amerikiečių tauta trūksta ir yra pasiryžusi veikti, kad vises pasaulio valstbės ir tautos galėtų valdytis, kaip joms patinka pasiekti padaryti ir patenkianą gyvenimą; ypač mūsų tauta trūksta ir yra pasiryžusi veikti, kad būtų sukurta teisinga ir pastovi taika, pagrįsta tikra ir laisvę pasiektų lygių partnerių susitarimu; siekiant šių tikslų Jungtinės valstybės ir kitos tokie pas nusistatymo tautos susiduria su pasipriešinimu sevietų, kurių siekimai priešingi, o gyvenime pažėra visiškai kiteria, kad bus imtasi priemonių tiems principams pritaikyti Lietuvos atvejui, kel Sovietų Rusijos užplanuotas lietuvių tautos likvidavimas, deportavimas ir išblaškimas nesunaikino lietuvių tautos substancijos; kad nebus sutikta su tokia taikos stabilizavimu, kuris negražintų laisvės ir nepriklausomybės Lietuvai, Latvijai, Estijai ir kitoms valstybėms, esančioms panašioj padėty; kad tuo tarpu JAV Kongresas prims liberalesnius įstatymus tremtiniam ir mūsų šaliai isileisti.

Lietuviškųjų draugijų Taryba
Anthony J. Miceika, Pirmininkas
Konstant Matuliuskas, sekretorius.

Messachusets atst. Harold D. Bone Hue demokratas:
P Pirmininke, prašydamas paskelbti tas mane pastabas, aš noriu i jas ijunti straipsni pavadintą "Pažvelkit i Lietuvą" ką tik paskelbtą "Worcester Telegram" laikraščy Versesry mass, Autorius yra žymus tarptautinių klausimų specialistas, Clark University, Versesber mass., profesorius, dr, D. Elmer Akblw.

Dr. Ekblev gyvai mums primana, kad jungtinių tautų deklaracijoje ir Atlaito Chartoj paskelbtasis politinės nepriklausomybės principas yra tikras pasityčiojimas, kom lietuvių tauta ir kitos mažesios pasaulio tautos tebėra prislėgtos.

Pastarajame didžiajame konflikte buvo kevojama są-
 monigai duvokiant ir aiškiai išpažįstant, kad bendra
 pergale turi atstatyti pavergtųjų tautų savarankų val-
 dymą ir teriterinį integritumą. Mes negalim tarti, kad
 antrasis pasaulinis karas laimėtas, kol tas pasižadėji-
 mas neįvykdytas.

Kaip Dr. Ekblew nurodo, jau labai ir labai laikas.
 kad mūsų vyriausybė aiškiai parodytų mūsų grįžtą nusi-
 statymą, jog lietuvių tautai ir kitoms persekiojamiems
 tautoms turi būti duota nepaneigiama teisė tvarkytis sa-
 vo vidaus reikalus taip, kaip joms atrodo tinkama.

Toliau eina Dr. Ekblew straipsnis:

"Pažvelgkit į Lietuvą"

/Dr. W. Elmer Ekblw Elek University/
 Pažvelgkit Lietuvą jeigu nori išvysti pavyzdį iš rusi-
 škujų nepuolimo sutarčių, kokią Rusija ką tik pasiūlė
 Norvegijai. Pažvelgkit į Lietuvą jeigu nori pavyzdžio kaip
 Rusija elgias su žmonėmis, Pažvelgkit į Lietuvą, jeigu norite
 pavyzdžio, kaip Rusijos komunistai pažeidžia gy-
 venimo lygį. Pažvelgkit į Lietuvą, jeigu norite pavyz-
 dzio kaip Rusija gerbia žmogaus teises, je laisvę ir
 socialinį saugumą. Pažvelgkit į Lietuvą, jei norite iš-
 vysti pavyzdžio beato airinio Rusijos imperializmo,
 teriterinio ir suvereninio. Pažvelgkit į Lietuvą ir
 išsyk kaip ant delno pamatysit, kokiai širpiai demo-
 kratijos bei liberalinio režimo priedėjai atstovauja
 Rusijos suverenumas.

Lietuvos pavyzdžiu lengva išsivaizduoti, kas pavies
 Kinija Rusijos valdžioj. Lietuvos pavyzdžiu lengva išsi-
 vaizduoti, kas pasidarytų sukultūrinio Švedijos ir Da-
 nijos stardantų, jeigu jos leistų Rusijai diktuoti savo
 politiką. Lietuvos pavyzdžiu lengva išsivaizduoti, kas
 darys su vokiečių anatais, žemės ūkiu pramone Sovietų
 okupacinei zonoj. Lietuvos pavyzdžiu lengva išsivaizduo-
 ti Graikijos, Turkijos, Palestinos, Irako bei Irano li-
 kimo, jeigu tos šalys patektų Rusijos valdžioj. Lietu-
 vos pavyzdžiu lengva išsivaizduoti Somijos, Baltijos
 valstybių, Lenkijos, Čekoslovakijos, Jugoslavijos, Ven-
 grijos, Rumunijos, gal net Austrijos galutinį pasken-
 dimą barbariškame rusiškoje materializmo, ateizmo ir
 totalistinio despotizmo tvans.

Atejo metas aktingai veikti.

Jau atejo laikas, - ištiktųjų jau praėjęs, - kada Amerka ir visas likęs pasaulis turi mesti toleravę ir pasyviai priemę Rusijos teritorinę agresiją ir imperialistinę ekspansiją ir pasiimti ryžtingai, aiškiai ir nepaneigiamai vadovauti ne vien kovingai opozicijai prieš tolimesnį dabar dar laisvų ir savarankių tautų teisių, suverenumo bei teritorinio nelėčiamumo pamynimo, grėsiąsiantį iš Rusijos, bet ir kovingai vadovauti atstatymui teisių, suverenumo ir teritorinio neliaciamumo tų kadaise laisvų ir savarankių tautų, kurias Rusija yra nukariavusi. Kad Lietuva ir lietuviai, Lenkija ir lenkai, Estija ir estai, Latvija ir laviai ir visos vidurie Europos tautos nuo Baltijos iki Juodosios jūros, patekusios į rusiškesios tironijos baisybes, privalo būti išvaduotos iš tos vergijos ir baudžiavės, yra lygiai taip pat svarbu, taip svarbu, kad Suomija ir Graikija, Turkija ir visi Art. Rytai, Kinija ir Korėja, Skandinavija ir Pakistanas nepažeiktų į rusiškosios ekspansijos baisybes ir siaubą ir į ūkinį bei kultūrinį sužlugdymą.

Prisiėmę krikščioniškų nusiziėgimų, nuolankumu ir pacifizmu, mes ir kitos demokratines valstybes netik priiman barbarišką dabartinę Rusijos administracijos bei institucijų praktika, bet taip pat sutinkam su politika ir veiksmais, privedusiais prie tos barbarijos. Mes glėsteme brutaly imperializmą, kuris nesistengia pakelti žmogaus ūkinį standartą bei pagreitinti jo kultūrinę pažangą, bet siekia sukurti tironiją, kuri išjungia visas keturias laisves; tatau gi prailgins smurte vyravinimą protui ir stabe žmogaus pastangas ir laukiniškumą pakilti iki šiekio tokio saugumo laipsnio, pasiekti taikos ir patenkinamo gyvenimo lygio. Nuo to meto, kai Lietuva buvo įjungta į sovietinę valstybę taurioji lietuvių tauta temate skurdą, pažeminimą, kančias ir mirtį. Jų kraštas tuštinamas ir atiduodamas rusų karo veteranams. Lietuvių pramonė išdraskyta ir nuskurdinta, jų ūkie priemonės sunaikintos. Jų šeimos, bendruomenės, institucijos išardytos, net sunaikintos. Šimtai tukstančių taurių lietuvių išžudyti, kai kurie tiesiogiai, kiti numarinti badu, dar kiti sunaikinti vergijoje jiems neįpraste klimato srityse, kurie negali

pariprasti.

Ramiai sau sėdėdami ir sovietus glostydami ir mes ir kitos demokratinės pasaulio tautos - reikia manyti, jog yra gerės valios, - leidžiam žiauriai nuniekuoti išdidžią, laisvą ir iniciatyvą kupiną, krikščionišką lietuvių tautą ir valstybę; prieš tai mes net veiksmingai nepratestuojame. Patys lietuviai ir jų kilmės emigrantai drįsė pasipriešinti ir mesti iššūkį beateisriai Rusijos galybei. Leikas kad sujustumė mes ir mūsų demokratiniai sąjungininkai.

Lietuvoje tebežeria laisvės kibirkštis.

Massachusetts atst. Jehan F. Kennedy, demokratas;

"Pone Pirmininke, vakar, vasario 15 d., sukako trisdešimt pirmi metai nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo.

Šiandien toji laisvės lietuvių tautos nepriklausomybės deklaracija tegyja jų širdyse, nes tą šalį kaip ir kitas Baltijos valstybes nuo kitų laisvę branginančių tautų skiria sovietinė geležinė uždanga.

Tiesa, kad Rusija aneksavo geografinę sritį, vadinamą Lietuva, lygiai kaip ir Latvija su Estija, jos kaimynus prie Baltijos. Tiesa, kad sovietinių valdymų prispauda naikina amžiais laisvę branginusius lietuvius. Tačiau netiesa, kad Lietuva jau visiems laikams sunaikinta, nes šiuo metu karžygiška ginkluota rezistencija vykdo tautos valią, kovodama prieš prispaudėją.

Amžinai Jungtinių Valtybių garbei mūsų šalis nepripažino grobuoniškos sovietinės aneksijos.

Šiandien aš atkreipiu kongrese dėmesį į tai, kad Lietuvoje tebežeri laisvės kibirkštis; ji šaukia mums ir visems laisvesiems tautoms, kad geležinės uždangos tamsa turi būti pašalinta ir, kad Lietuvai turi būti leista vėl išeiti į saulę su kitomis laisvomis pasaulio tautomis.

REP. SENATORIŲ PRANEŠIMAI

Raštu atstauti Amerikos lietuvių Informacijos Centrus

Alabama Senatorius Parkman, demokratas:

"Leiskit man pareikšti sveikinimus jums ir jūsų tautai Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo trisdešimt pirmų metų sukakties proga.

Trokštū, kad visos tautos galėtų švęsti savo laisvę, bet, deja, pasauly tebera tautų, kurios ir toliau pa-

verginėja kitas.

Aš meldžiuos, taip kaip ir Jūs, kad ateitų diena, kada tautos galės pasirinkti sau valdžią ir tvarkyti save reikalingas be baimės būti kitų pavergtoms".

Connecticut senatorius McMahon, demokratas:

"Karžygiška lietuvių tautos rezistencija yra įkvėpimas mums visiems. Lietuvių tautos pavergimas ir spauda kelia amerikiečių tautai didelį susirūpinimą.

Apgailėstaudami lietuvių tautos pagrindinių laisvių užslopinimą, mes džiaugiamės jos narsa ir tyrtybe tirinijos jūne.

Aš tikiu, kad milijonai amerikiečių kartu su mumis laukia dienos, kad Lietuvos Respublika atgaus visišką nepriklausomybę".

Connecticut senatorius Raymond E. Dalwin:

"Šia prağa noriu pareikšti jums nuoširdžią viltį, kad mes galime laukti dienos, kada Lietuva vėl bus laisva. Jūsų Tėvynė viena iš pirmųjų pateko į rūsikaną sovietų ekspansijos šešėlį. Tikėkimės visi, kad vieną dieną Lietuva vėl bus laisva."

Delaware senatorius John J. Williams, respublikonas:

"Kartu su jumis aš tikiu jog nepertoliausiai diena, kad Lietuva vėl bus laisva nuo dabartinio komunistų viešpatavimo".

Delaware senatorius J. Allen Frac, jr demokratas:

"Esu tikrai laimingas, galėdamas pasveikinti jus, lietuvių tautą ir lojaliausius lietuvių kilmės amerikiečius Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo trisdešimt pirmų metų prağa.

Kartu su jumis aš didžiai rūpinuos dabartine Lietuvos padėtimi anapus geležinės uždarogės.

Bet kurios žmonių grupės, didelės ar mažos, pavergimas yra tiek svetimas demokratijos principams, kad ir aš kaip ir jūs graužiuos matydamas, jog tokia padėtis tebėra tiek daugely rytų Europos kraštu.

Su jumis aš tikiuos, kad lietuvių tauta netrukus galės džiaugtis laisve, dėl kurios daugelis tiek daug yra paaukojęs".

Illinois senatorius Scott W. Lucas, demokratas:

"Aš rengiuos senate posėdy priminti Lietuvos nepriklausomybės sukaktį mūsų vyriausybės pareigūnams ir kraštui. Aš tai padarysiu su džiaugsmu".

Indianos senatorius Homer E. Caphart, respublikonas:
"Mūsų didžiosios laisvų žmonių tautos paveldėjimas, kilęs iš tokio pat pasiryžimo priešintis užvaldymui, skatina mus meraliai paremti Baltijos valstybes ir nuoširdžiai tikėti, kad jų nepaliekiamos pastangos gražinti savo kraštams laisvę bus našios."

Nors mažes tautos pastangos tokiomis aplinkybėmis dažnai atrodo beviltės, mums tereikia prisiminti sunkumus tų, kurie davė laisvę Amerikai."

Kansas senatorius Slyde M. Reed, respublikonas:

"Aš neriu pareikšti savo sveikinimus ir geriausius linkėjimus Amerikos lietuviams Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo trisdešimt pirmų metų sukakties proga. Nė viena kita šalis ar tauta neparedė didesnės laisvės meilės ir narsiau nekevoje savo nepriklausomybei pasiekti bei išlaikyti, kaip lietuvių tauta. Jos dvasia yra nepalaužiama: į Ameriką atvykę lietuviai atidavė savi įnašą, taupumą, darbštumą ir gerovės kėlimu. Mes visi esame pasinaudoję lietuvių duotu atsidavimu ir šeimos ir Dievo meilės pavyzdžiu. Lietuvių tautos pasipriešinimas prispaudėjui atneša gražių vaisių".

Maine senatorė Margaret Chase Smith, respublikonė:

"Giliai atjauisdama jūsų tautos nelaimę prisidedu prie ~~kitų~~ kitų reikšdama geriausius linkėjimus jos nepriklausomybės paskelbimo proga vasario 16 d."

Aš dideliai įvertinau Amerikos lietuvių man pareiktus linkėjimus".

Senatorius Owen Brewster, respublikonas:

"Kiekvienas amerikietis kartu su jumis giliai trokšta, kad būtų atstatyta lietuvių tautos nepriklausomybė ir prie to linkėjime prisideda visi laisvieji žmonės kur jie bebūtų".

B endravime su lietuviais vaisius.

Marylando senatorius Herbert R. O. Connor, demokratas:

"Džiaugiuos galėdamas su šiuo raštu pasiųsti jums keletą egzempliorių savo pareiškimo, padaryto tą dieną senate."

Leiskit man patikinti, kad tame pareiškime išreikšti jausmai rodo nuoširdų mane įsitikinimą, išaugusį iš daugiau nei 10 metų trukusio glaudaus bendravimo su lietuvių kolonijos rariais Baltimorėje.

Man, kaip ir jums, laiminga bus toji diena, kad mes
vėl galėsime susirinkti vasario 16 d. ir švęsti Lietuvos,
nepriklausomos valstybės, atkūrimą."

Massachusetts senatorius Henry Cabot Lodge, Jr respubli-
konas:

"Esu laimingas, galėdamas pridėti Congressional Record
egzemplarių, kuriame pažymėtas mano pareiškimas pada-
rytas vasario 16-17 d., ryšium su Lietuvos trisdešimt
pirmų metų sukaktimi".

Nebraskes senatorius Kenneth S. Wherry, respublikonų
rėkcijos lyderis:

"Man pranešta, kad kai kurie senatoriai norės atžymė-
ti Lietuvos Nepriklausomybės dieną, vasario 16 d. aš vi-
sokiais būdais padėsiu, kad laikas būtų tinkamai sutvar-
kytas ir, kad tie pareiškimai jūsų šauniajai Tėvynei bei
tautai būtų padaryti."

Newjarsey senatorius Ch. Alexander Smith, respubliko-
nas:

"Jums žinoma, kad aš esu vienas iš tų, kurie rūpinasi
išleisti trentinių įstatymą, kuris dideliai padės tūks-
tančiams Baltijos valstybių pabėgėlių atvykti į mūsų
kraštą. Man ypatingai rūpi trentinių įstatymas, nes 1947
m., lenkydamasis Vokietijoje aš aplankiau daug DP ste-
vyklų ir sutikau daug puikių žmonių iš Baltijos kraštų
bei Lietuvos.

Būkit tikri, kad aš visomis jėgomis stengsiuos tal-
kinti prieš komunizmo antplūdį Europoje ir prieš tautų
pavergimą visame pasaulyje".

New Yorke senatorius Irwing N. Lyes, respublikonas:

"Ryšium su Lietuvos nepriklausomybės, paskelbtos
1918 m. vasario 16 d. trisdešimt pirmų metų sukaktimi,
aš nuoširdžiai sveikinu lietuvių kilmės JAV piliečius
ir linkiu sėkmės jų patriotiniams pastangoms lietuvių
tautos labui.

Nors pasaulyje perspektyvos šiuo metu nėra šviesios
ir daugelio tautų laisvė ir nepriklausomybės kartais
gali atrodyti tolimes, tačiau ją pasiekti ne tik tik-
rai galima, bet labai yra net įtikima. Kol mes, kurie
tebesam laisvi bei nepriklausomi dar galim apginti ir
išsaugoti laisvę bei nepriklausomybę, mes ir toliau
panaudosime savo įtaką labai tų, kurie nėra tokie lai-
mingi kaip mes. Pasaulyje mažiesiems bei silpniesiems
persekijamiems prispaustiems viltis vis tebėra. Šiuo

metu svarbiausias visų amerikiečių uždavinys yra išlaikyti mūsų šalį stiprią ir laisvą. Tuo būdu mes geriausiai galim padėti ir kitiems.

Pripažindamas mūsų amerikiečių atsakingumą, aš kviečiu Amerikos lietuvius, talkinančius gražinti ir nepriklausomybę draugams bei giminėms Lietuvoje, būti tvirtai pasiryžusius nesumažinti savo pastangų. Tuo būdu galutinis tikslas galės būti pasiektas."

Wisconsinie senatorius Alexander Wely, respublikonas:

"Su džiugsmu pasinaudoju šia proga pareikšti savo kerščiausius linkėjimus visiems Lietuvos sūnams ir dukroms visame pasaulyje ir visiems draugams tos didvyriškos tautos taip branginančios savo laisvę.

Deja, šiandien kaip jūs sakot, toji šauni įvėntė, prisilėkta anapus geležinės uždangos, tačiau aš esu tikras, kad laisvės liepsna visos lietuvių tautos širdy tebedega taip skaidriai, kaip visada. Tos šalies gyventojai yra patyrę jau seniau svetimos tironijos pančius, tačiau jie niekad nemetė ištikimybės laisvės ir tikėjimo principams, kuriamis jiems diktuoja jėms jų Dieve duota sąžinė.

Dėl to aš sveikinu nepalaužiamą visų lietuvių dvasią ir laukiu tos laimingos dienos, kada Lietuva vėl bus laisva ir vėl galės prisidėti prie laisvų tautų pažangos ir taikos".

IV. ATSTOVŲ RŪMŲ NARIO PAREIŠKIMAI, raštu atsiųsti Amerikos-lietuvių Infarmacijos Centru.

Connecticum atst. Janes T. Patterson, respublikonas:

"Mišriais - džiugsmo ir liūdesio - jausmais aš sveikinu visus Amerikos lietuvius jų Tėvynės nepriklausomybės paskelbimo trisdešimt pirmų metų sukakties proga.

Man džiugu pasveikinti, kad lietuvių kilmės mūsų piliečiai nesuskaitomai kartu padėmstrave savo ištikimybę ir patriotizmą mūsų kraštui. Mūsų draugų lietuvių esmingas indėlis padarė juos pirmieisiais piliečiais.

Šios sukakties minėjimas atnaustas liūdesiu dėl jų gintėsios Lietuvos likimo. Toji didi šalis, daug davusi Europos kulturai ir pažangai, dabar yra rusų priespaudos ir totalistinio pavergimo auka. Bet bū-

kit narsūs, lietuviai niekad nenugalimi, o viso pasaulio laisvieji žmonės žiūri į jus su užuojauta ir supratimu."

Illinois atst. A.J. Sabath, demokratas:

Man pasiūliusiam Jungtinių Valstybių Atstovų Romuose pirmąją rezoliuciją ir reikalavusiam tos institucijos palankaus nutarimo, didžiai skaudu, kad šiuo metu lietuvių tauta neturi nepriklausomybės, kurią aš asmeniškai rėmiau ir kurios reikalavau.

Aš karštai tikiu ir meldžiuosi, kad nepertolinusioje ateityje Lietuva, kaip ir kitos nelaimingosios Europos šalys, vėl būtų išvadauta ir laisva".

Atst. Chester A. Chesney, demokratas:

"Man džiugu pareikšti savo draugams, Amerikos lietuviams, geriausiai linkėjimus Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo trisdešimt pirmą metų sukakties proga. Lietuvių tautai atitamas gyvenimas, laisvė ir laimės siekimas. Ji yra girtina už savo narsią kovą dėl laisvės".

..... Dvasinės jėgos šaltinis

Massachusetts atst. Harold D. Denhue, demokratas:

"Malonu man kaip Jungtinių Valstybių atstovui iš Massachusetts ketvirtosios rinkimų apygardės isijunti į jūsų Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo trisdešimt pirmąjį m. minėjimą. Šiais 1949 metais mūsų minėjime šventę gaubia skausmas, nes Lietuvą tebekausto beatodairės imperializmo jėgos.

Tačiau skaidrus krikščioniškojo tikėjimo žibintas, šviečias Lietuvos istorijoje, tebėra jos rankose ir iš jo aš tvirtai tikiu, kils dvasinė jėga toliau sėkmingai priešintis diktaturai. Kiekvieno lietuvio širdy niekad neišblės laisvės aistra.

Lietuvos ir kitų mažųjų tautų byla yra iššūkis moralinei mūsų krašte ir jungtinių tautų sąžinei įvykdyti pagrindinius principus - sukurti laisvę visiems žmonėms. Vykdydama paprasčiausią žmoniškumą mūsų vyriausybė turi reikalauti, kad lietavių tautai būtų atiduota nepaneigiama teisė tvarkytis vieni taip, kaip ji randa tinkamą.

Didžioji skriauda padaryta Lietuvai, turi būti atitaisyta, ir aš savo pareigą pasižadėti, kad aš be tvankos stengsiuos ginti šventąją Lietuvos ir visokios žmogaus laisvės bylą".

36

36

Sovietų laukia pragaištis.

Atst. Thomas J. Lane, demokratas.

"Kokią tragediją slėpi tase kaliose naujesios istorijos eilutėse: "Lietuva... priimta į SSSR kaip 16-ji tarybinė respublika..." Pastaba: Anksčiau tai buvo nepriskaičiuojama valstybė.

Isidėmėkit "16" skaičių. Tai ženklas, kuriuo pažymėta kadaise laimingos tautos pavergimas. Jis byloja apie tautą, kurią brutalia jėga pavergė vadinęsis kaimynai ir save draugiškumą pademonstravęs išprievartaudamas mūsų tautą ir pažversdamas ją koncentracijos stovyklas.

Nors užrakinta už geležinės uždangos, lietuvių tauta peselėja išsivadavimo troškiną, kuris vieną dieną tikrai išsipildys. Komunistinis prispaudėjas niekad jo neužslopins "16" skaičius visiems lietuviams, tiek Tėvynėj, tiek visame pasauly turi kitą prasmę. 1916 m. vasario 16 d. toji maža narsi tauta prie Baltijos, paskelbė save nepriklausomybę.

Anes laimingos dienos atminimas tebegyvas. Tą atminimą tėvai perduoda vaikams, įkviepdami jiems stiprybės pragyventi save persekiotojus. Tai neužgesinamas laisvės žibintas, kuris vėl nušvies pasaulį.

Sovietai tariasi užkariavę Lietuvą. Iš oro taip gali ir atrodyti. Tačiau - ir tai tipinga materialistinei sovietų galvosenai - jie užmiršo tiesą, kad žmogus gyvas ne vien duona. Jis pakelia save akis į Dievą ir bando fermuoti save gyvenimą pagal aną tobulybę, kuri negali neapykantes, žiaurume ir gebšume pikta. Sovietai tai yra užmiršę, ir dėl to ju laukia pragaištis.

"Greičiau nei mes įsivaizduojam..."

Tasai Dieve įsakytas tisingume siekimas tebegyvas lietuvių mintyse ir širdyse. Mes tai žinome. Visi laisvieji žmonės tai žino. Antikriste gylybė negali nuveikti tes dvasinės jėgos, kuri visus padarius žmones ir tautas suveda vienybėn priešintis priešpaužai.

Jau net dabar komunizma drasko vidinė nesandara. Spaudimas iš vidaus ir iš oro galų gale susilpnins jo diktatorinius varžtus.

Lietuvos išlaisvinimo diena gali ateiti anksčiau nei mes įsivaizduojam. Ir vasario "16" bus amžinai laisvės

Lietuvės padesės diena".

Atst. Joseph W. Martin, respublikonų mažumos lyderis:
"Mano nuoširdžiausi sveikinimai lietuvių tautai jos nepriklausomybės trisdešimt pirmų m. sukakties proga. Toji diena skelbia, kad laisvės žiburiais viena diena vėl nušvis visam pasauliui. Didžioji tamsa, vyraujanti anapus klaidiosios uždangos Europoje, amžinai nepasiliks. Visas pasaulis tolydžiai patiria apie diktatūros mindomų tautų tragingą likimą.

Pasaulio revoliucijos siekias komunizmas kovoja su visomis laisvės aspiracijomis. Komunizmas tegali valdyti kruvinomis, tiranijos priesmenėmis.

Komunizmas kloti ir gali išsilaikyti tik ten, kur žmonių masės yra alkios, neturto ir nevilties kaliniai. Komunizmas tėra kelias į vergiją, bet ne atgal.

Komunizmas šėpisi ir tyčiojasi iš visotino treškimo laisvės, taikos ir visiems vienodų galimų.

Tie, kurie priešiasi smurtiniam ir bedieviniam komunizmo veržimuisi, tuo pačiu narsiai kovoja dėl žmogaus laisvės. Toji laisvė tebus realizuota, kai Lietuvos ir kitos sąjungos šalys, dabar Krenliaus terore valdomos, bus gražintos į laisvų tautų šeimą, kaip pilnatiesiai nariai.

Geriausios sėkmės jūsų sąjungininkų darbui".

Worh Daceps atst. William Lence, respublikonas:

"Aš visišškai jums pritarau ir jaučiu, kad turi būti laisva ne vien Lietuva, bet ir kitos mažosios tautos. Mūsų vyriausybė turėtų užimti jungtinėse tautose kieta poziciją ir reikalauti, kad Rusija atsitrauktų iš savo sienas ir ten pasitrauktų".

Newjersey atst. Edward J. Hart, demokratas:

"Pirmai aš turėjau garbę pasakyti kalbą Newjerke, ir Newjersey Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo trisdešimt m. proga. Aš tebepalaikau savo jausmus pareikštus šio proga".

Atst. Mary T. Norton, demokratė:

"Džiaugiuos gavusi progos pasveikinti Amerikos lietuvių Lietuvos Nepriklausomybės trisdešimt pirmų m. sukakties proga.

Lietuviai tėvynėj ir svetur peselėja laisvės idealus pavyzdinčiai išreikštus laisvės deklaracijoje 1918 m. vasario 16 d., ir dabartėmis tamsiojais Lietuvos

istorijos dienomis tie iš mūsų, kurie gerisi lietuvių tautos narsa, žino, kad ji, net būdama net už geležinės uždangos, bus ištikima principams, kuriems ji pasiūventė prieš vienos kartos metą.

Aš giliai tikiu, kad ateisiantieji metai išvys galimai tų idealų triumfą.

Newyork atst. Kenneth B. Ceting, respublikonas:

"Gali būti tikri dėl mano nuolatinio palaikimo dėmesio ir pastangų jūsų narsiosios tautos labui."

Atst. Hester G. Gerski, demokratas:

"Aš noriu Jus patikinti, kad be atvangos remiu visas komunistų sukurtas tautas".

Atst. B.W. Carney, respublikonas:

"Pridedu savo pareiškimą išspausdintą Congressional Record. Aš tai padariau su dideliu džiaugsmu, reikėdamas savo pagarba Jūsų Tėvynei ir tautai."

Pennsilvanie atst. Daniel J. Flood, demokratas:

"Kaip Jus žino, aš visada neriai pasitarėdavau Jums padėdamas narsiai lietuvių tautai ir jos kaimynams prie Baltijos, Latvijai ir Estijai.

Džiaugiuos, galėdamas kartu pasiųsti kalbą, kurią pasakiau Atstovų Rūmose, pateikdamas tikrus faktus apie narsiąją šiaurės tautą.

Leiskit pasvaikinti Jus ir Jūsų organizaciją ryšium su Jūsų nuolatinėmis pastangomis šioje didžiojoje byloje dėl laisvės ir teisingumo"

Pasisigėrėjimas ir užuojauta

Atst. Hardie Scott, respublikonas:

"Per Jūsų Informacijos Centrą aš reiškia savo nuširdžiausius sveikinimus ir geriausius linkėjimus Amerikos lietuviams Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo trisdešimt pirmą metinių sukakties proga.

Ilga ir garbią Lietuvos istorija, laisvę brangi-
nančios lietuvių tautos patriotizmas, jos desperatiška ir nepalaujama kova dėl laisvės, nepriklausomos valstybės, kelia kiekvienam tikrai amerikiečio užuojautą ir pasigėrėjimą.

Nė viena tauta neturi didesnių teisės į savarankumą ir nepriklausomybę, kaip trys milijonai Lietuvos

piliečių. Savo kalba, kultura ir tradicijomis jie atstovauja savitai senos kilmės tautai. Taip esant lengva suprasti ir įvertinti jų pasiryžimą atstatyti savo tautinę nepriklausomybę.

Istebija rodo, kad praėity Lietuva yra daug sykių laimėjusi savo nepriklausomybę ir vel jos netekusi. Su tokia pažiūra amerikiečiai nesutinka. Jungtinių Valstybių vyriausybė nepripažįsta Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą, bet ir toliau pripažįsta Nepriklausomos Lietuvos atstovus, akredituotus šiame krašte.

Lietuvos nepriklausomybės trisdešimt pirmą m. sukakties šventę yra didelis įvykis ne vien Amerikos lietuviams, bet ir visiems amerikiečiams. Ir kaip privatus pilietis, ir kaip Kongrese narys aš manau, kad Jungtinės Valstybės turėtų ir toliau remti mažųjų tautų apsisprendimą, laisvų bei nekliudomų riakimų reprezentacinės vyriausybės reikalavimus. Aš pasisakau už tų principų palaikymą visame pasaulyje; jie turi pagrindinės reikšmės taikai ir saugumui.

Toliau, Jungtinių Valstybių tauta yra nepakeliamai nusistačiusi prieš plėšikinius veiksmus, vykdomus smurtu ar jėgos grėsiniu. Į priešingą bet kurios rusies kairiškiniams į svetimos valstybės, kad ir kaž kaip galingos į vidaus reikalus kitos suvereninės valstybės, nors ši būtų ir labai silpna.

Esu laimingas, galėdamas prisijungti prie visų Amerikos lietuvių džiugią viltį, jog nebetoli diena, kada ju gintoji šalis džiaugsis laisve ir nepriklausomybe, dėl kurios jie savo bočių pavyzdžiu yra pasiryžę, jei reikės, paaukšti savo gyvybes ir turtus".

Atst. Iver D. Fenton, respublikonas:

"Aš jau dažnai esu pareiškęs, -leiskit ir tai man pakartoti šį sykį, jog kiekvienas asmuo, tikis į tikrąją demokratiją ir laisvę, laukia dienos, kada Lietuva ir Baltijos valstybės atgaus nepriklausomybę.

Didžiules galėdamas įsijungti į Amerikos lietuvių vilties kupinas maldas, kad nebetoli būtų diena, kuria mūsų broliai lietuviai svetar džiaugsis nepriklausomybe ir laisve, kuria mes čia, Amerikoje, taikiomis priemonėmis stengiamės užtikrinti visoms laisvę braugiančioms tautoms".

Atst. James G. Fulton, respublikonas:

"Aš tikrai trokštu D. Isvės lietuvių tautai ir kitoms

40
pasaulio tautoms, tikintiems individualiniams laisvės
ir linkių jumė geriausiasis sekmes."

W. J. HOEAR MCGRATH DEMOKRATŲ TAUTINIO KOMITETO
PIRMINKO TELEGRAMA

" Aš prisėdau prie jūsų, šiandien švencenčių Lie-
tuves nepriklausomybės paskelbimo 31 m. sukaktį. Kar-
štai tikiu, kad karžygiška lietuvių tautos kova prieš
tironiją ir priešpauą žadins pasaulio sąžinę .

Tinkamai daro Jungtinės Valstybės oficialiai pripa-
žindamos Lietuvos nepriklausomybę. Bet toks pripažinimas
savaine, dar nesustabdys aiškiai regemos prispaudėjo
politikos išnaikinti ir deportuoti to nelaimingo krašte
gyventojus. Jūs švėsdami Lietuvos nepriklausomybės su-
kaktį, dar kartą primenate laisvę branginantiesiems žmoni-
visur pasauly, kai naikinama tauta, nepaisant iškilnin-
giausių sutarčių, garantojančių jos laisvę.

Priinkite šia pėoga geriausiasis linkėjimus ! "

VI. VĖLESNI PARELŠKIMATAJAV KONGRESE

NewJerke senatorius Irving Ives, respublikonas,
1949m. vasario 25 d. d senatė pasakė kalbą:
"Pone Pirmininke, aš prašau vieningai nutarti, kad būtų
kar reikia perduota ir Congres senat Record atspausdin-
ta rezoliucija, kurią 1949 m. vasario 16 d. priėmė New-
Jerke piliečiai, minėdami Lietuvos nepriklausomybės pa-
skelbimo 31 sukaktis. Aš taip pat prašau, kad Congres
senat record būtų paskalbtas mano rašias Ameriėos lie-
tavių tarybai Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 31 m
pėoga."

/ niekam nesipriešinant, rezoliucija ir tartas per-
duoti senatė užsienio reikalų komisija, ir jos isakyta
atspausdinti Congress Connal record.

NEVJURKO LIETUVIŲ REZOLIUCIJA?

Newjerke piliečiai, 1949 m. vasario 15 d. susirinke
Cafitol cotelyje į Amerikos lietuvių organizacijų ta-
rybos sušauktą susirinkimą Lietuvos nepriklausomybės
paskelbimo 31 m. sukaktį ai paninėti, tinkamai apsvarstę
ir nubalsavę.

N u t a r ė ė :

1. Atsimindami iškilmingai pasiūlytus prašyto karo sąjungininkų įsipareigojimus gerbti Atlanto Chartos, keturių laisvųjų Jaltos deklaracijoje išlaisvintoms Europos tautoms principus ir jungtinių tautų chartos uždedames jos nardams pareigas; ir konstatuodami, jog po keleto metų nuo karo pabaigos Europoje Lietuva, Latvija, Estija ir eilė kitų vidurinė bei rytų Europos valstybių tebera skaudžioje Sovietų Rusijos okupacijos priespaudoje, nors tai pažeidžia sakytasias iškilmingasis karo metu deklaracijas, - kreiptis į Jungtinių valstybių prezidentą, valstybės sekretorių ir Kongrese narius, kad būtų atstatyta karo laimėjusių demokratijos garbei reikalaujant Sovietų sąjungą tiesiogiai ir tarptautinėje forume, kad rusų karinės pajėgos ir gėdingoji policija būtų atitraukta iš Lietuvos bei kitų panašioje padėty esančių suvereninių kraštų, kurių integralumas pažeidžia 1939 m. rugpiūčio ir rugsejo mėn. nacių sovietų sąmokslas.
2. pareikšti savo pasigėrėjamą laisvę pranginančią lietuvių tautą, kuri be atvangos ginklu ir pasyvei kovoja prieš sovietinį okupaciją, ginama pagrindines žmogaus teises, savo demokratinės, krikščioniškosios tradicijas bei pažeistas savo suverenumą, daraujtoje broliškoje sąjungoje su latvių, estų, ukrainiečių, lenkų ir kitų tautų pagrindinio pasipriešinimo sąjūdžiais, stengdamas išlaisvinti tas tautas ir šalį ir atgauti priklausomą vietą tarp laisvų suvereninių Europos tautų.
3. Kriepis į laisvąją Amerikos spaudą, kas ji su didesniu dėmesiu skelbtų apie nepakeliamą krikščionybės persekiojamą visose Sovietų užvaldytose kraštuose, nuo 1940m. pradėtos niakšingo Romos katalikų bažnyčios persekiojimus Lietuvoj, ligi bandymo sunaikinti visus krikščioniškius tikėjimus Baltijos valstybėse, Lenkijoje, Vengrijoje, Ukrainoj, Čekoslovakijoje ir Balkanų valstybėse. Viso mate, kai Kremius taikingumą išprieivartauja ja individualiu kure nors Arkivyskupą ar kar-

dinoje atveju milijonai krikščionių Baltijos valstybėse bei Ukrainoje užsitarnauja aktivesnio protesto krikščioniškųjų bendruomenų, kurios tebėra laisvos.

4. Pareikšti padėką senatoriams bei atstovams, kurie Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 31 m. sukakties proga Kongrese pasakė kalbas lietuvių tautai padraui sinti.

Amerikos Lietuvių Organizacijų Taryba

Pasirašė Joseph Glovečskas pirmininkas
Daniel J. Averka sekretorius

/Senatoriaus Irving Ives raštas paskalbtas rašytiniuose senatorių pareiškimuose - LAUC - ui

Lovell, Mass, lietuvių rezoliucija .

Massachusett senatorius Lodge 1949 metais vasario 28 d. JAV senate:

Pone Pirmininke, savo kolegos Massachusett senatoriaus "altersallvardu aš prašau vieningai pritarti, kad būtų kur reikia nukreipta ir Congressijonal record atspausdinta rezoliucija, kurią Amerikos Lietuvių draugija ir Klubo Federacija priėmė Lietuvos Nepriklausomybės 31 metų sukakties šventės proga."

/ niekam nesipriešinant rezoliucija persiūsta senat užsienio reikalų komisijai ir įsakyta išspausdinti Congressijonal record .

Kadangi 1918 metais vasario mėn. 16 d. Lietuva buvo paskelbta laisva ir nepriklausoma respublika, pagal suvereninę valią pasirinkti valdymo formą, kurioje jos nori gyventi.

Kadangi JAB ir didžioji Britanija paskelbė tam tikrą laisvės ir dekingumo principus visoms tautoms, dideliems ir mažoms, ir išreiškė juos Atlanto Chartoj ir Laisvose, kurias Sovietų Sąjunga oficialiai pasirašė

Kadangi Sov, Rusija, pažeisdama tuos principus yra atėmusi Lietuvos respublikai laisvę, vykdo genocido politiką ir naikina kultūrinę bendromą, beatodairios deportodama žmones į Sibirą, beparštoje griaudama jos valdžios, pramonės kultūros ir švietimo sistemas masiškai žudydama ir įdama į kalėjimus to krašte gyvantojus,

Dėl tebūnie nutarta,
kad Levell, Mass., Lietuviai kuo griežčiausiai protestuoja ir pasmerkia plėšikinę sovietinę Lietuvos okupaciją ir nepalaužiamą lietuvių tautos naikinimą, deportavimą ir išskalidymą, tuo būdu siekiant sunaikinti lietuvių tautos substanciją.

Toliau, kad Levell Mass., lietuviai prašytų Jungtinių valstybių vyriausybę laikytis savo dabartinės politikos - nepripažinti Lietuvos prijungime prie Rusijos ir panaudojus savo įtaką, kad pažeistas Lietuvos suverenumas būtų pozityviai atstatytas.

Toliau, kad Levell Mass., lietuviai prašytų JAV vyriausybę reikalauti per savo atstovus Jungtinėse Tautose, kad Jungtinių Tautų visuma intūsi tinkamų priemonių priversti Sov. Rusiją laikytis sutarčių ir Jungtinių Tautų Chartos nuostatų.

Toliau, kad šioji rezoliucija būtų pasiųsta JAV Prezidentui Jo Ekselencijai Harri S. Trumanui, valstybės Sekretoriui p. Donn G. Ačesonui, Massachusetts sekretoriams p.p. Leverett Saltenstall ir Henry Cabot Lodge, jr.; Massachusetts penktosios rinkiminės apygardos atstovui p. Edith Nurse; Rogers; taip pat vietos spaudai.

Levell Amerikos Lietuvių Draugijos ir Klubai."

Konsulo p. Petro Daužvardžio kalba

Illinois atst. Martia Gerski Atstovų Rūmose 1949 metais kevo mėn. 11 dieną:

"Dona Pirmininke, aš manau šias pastabas paskelbti Kongresional Rekord įjungiant į jas šią Lietuvos konsulo Čikagoje Petro Daužvardžio kalbą pasakytą Wauceganll, Roter klube 1949 metais vasario 23 dieną".

/p. Daužvardžio kalba nutarta paskelbti Kongresional Rekord/:

Pagrindinė mano kasbos mintis yra lietuviškasis liepos 24 dienos atitikime - vasario 16 dienos, Lietuvos Respublikos nepriklausomybės 71 metų sukaktis. Galvodamas apie Lietuvą, ir turėdamas galvoj Jurgio Vašingtone gimimo dieną, aš mintimis grįžtu į 10-tą šimtmetį, 1776/1795 metais. Tais metais buvo paskelbt Amerikos nepriklausomybė: tais pat metais buvo užslopinta 600 metų tvėrus Lietuvos nepriklausomybė; Aus-

trija, Vokietija ir Rusija pasidalino Lietuvą ir Lenkiją. Jų didvyriai ir laisvės simboliai - Kose Juška, Pulaskis ir daugis kitų nuvyko į Ameriką veikti laisvės labui, kad la svė galų gale būtų gražinta ir jų tėvynėms Lietuvai ir Lenkijai. Jų idėjos ir siekiniai nekritė ant uolos; sėkla, jų sėta derlinga laisvosios Amerikos žemėn, maitinama laisvės dvasies ir Jungtinių Valstybių prezidento Vilsono pasakytu sprendimo principo, jų tėvynėse atnešė vaisių 1918 metais rusų okupuota ir prispausta Lietuva davė Amerikai daugiau nei milijoną savo geriausių sūnų bei dukrų: jie padėjo sukurti Amerikos pramonės gylybę ir kraštą, kuris yra tautos ir tautai. Amerika savo ruožtu padėjo Lietuvai ir kitoms laisvę branginančioms tautoms susigražinti laisvę ir tapti visada dėkingais Amerikos seserimi. Santykiai su tomis tautomis buvo ir tebėra giliai nuoširdūs ir draugiški. Visos laisvę branginančios tautos, laisves ir pavergtes, iš savo idealo visos Amerikos - laukia išlaisvinimo ir saugumo.

Mano Tėynė Lietuva tarp nelaimingųjų kraštų patekusi už geležinės uždangos; ją okupavę ir užvaldę politinės sov. Rusijos valstybės. Jos valdymas neteisėtas ir kitų valstybių nepripažintas. Amerikiškai nusiteikusi lietuvių tauta paversta sovietinės valstybės daiktas. Iš jos atimta teisė į nesavybę ir žmogaus teises. Ji nebeturi nei šešėlio pagrindinių laisvių. Ji nebeturi nieko savo. Net žmonių gyvybė priklauso nuo totalistinės valtybės malonės.

Pailiustruoti tam, ką pasakiau, aš pateiksiu keletą esminių faktų, kurie jums bendrais bruožais pavaizduos sovietų politiką /ne jų žodžius/ ir nelaimę Lietuvės kartu su Lenkija ir kitomis dviem Baltijos valstybėmis, sovietų agresijos ir neteisėtumo auka. 1939 metais rugpiūčio 23 dieną ir rugsėjo 26 dieną sovietams ir naciams paslapčiomis susitarus pasidalinti Rytų ir Vidurio Europą, 1940 metais Sov. Sąjunga užpuolė ir užėmė Lietuvą. Tasai užgrobinas buvo Sov. Sąjungos neišprovokuotas agresijos aktas, filigrantiška pažeidęs tarptautinę teisę ir Lietuvos bei Sov. Rusijos pasirašytas sutartis: / 1. 1920 metais taikos sutartis, 2/ 1926 metais nepuolimo paktas, /3/ 1934 metais konvencija agresijai aptarti ir /4/ 1939 metais

savitarpinės pagalbos paktas. Kiekviena iš tų iškilmingų sutarčių numatė tautinės nepriklausomybės bei teritorinio neliečiamumo gerbimą ir nesikišimą į viena antros reikalus. Lietuva tuos įsipareigojimus sąžiningai vykdė. Rusija, priešingai, savo pasižadėjimus aiškiai sulaužė. Sovietų vadai planavo Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių pagrobimą, nepaisydami jokių susitarimų, pasižadėjimų ir Stalino bei Molotovo teigimų. Stalinas prie karo buvo pareiškęs: "Sovietų Sąjunga neatiduos nei colio savo teritorijos, bet ji negeis nei pėdos svetimos žemės".

Netrukus po to pareiškimo ir po Molotovo pasisakymo, 1939 metais spalio mėn. /1 dieną, kad visos nesamėnės, skelbiamos apie Baltijos kraštų susovietinimą, tėra naudingas mūsų bendriems priešams ir visokiems antisovietiniams provokatoriams", Sov. Sąjunga užėmė Lietuvą uzurpavę lietuvių tautos suverenines teises, pašalinę teisėtą vyriausybę ir jos vieton pastatė neteisėtą, iškamšinę. Toji nelegali iškamšinė vyriausybė, kontroliuoja ir nurodoma sovietų užsienio reikalų vyce komisaro Dekonzovo ir išgarsėjusio sovietų geštabel, NKVD, suėmė krašto kultūros, politikos, ir religinio gyvenimo vadus, paleido visas nekomunistines organizacijas, uždarė nekomunistinius laikraščius, nacionalizavė / konfiskavė/~~niks~~ ūkius bei privačias įmones, uždėjo konfiskacinius mokesčius ir įvedė terorą bei šnipinėjimą visur - nuo viešųjų įstaigų iki vaikų darželių. Po toėjo masiniai suėmimai, žudymai, deportavimai. Per pirmąją okupaciją /1940 metais birželio mėnesį-1941 metais birželio mėnesį daugiau kaip 10.000 žmonių buvo nužudyti ir per 40.000 ištremti į Sibirą. Daugiau nei pusė tų tremtinių jau žuvę nuo šėlčio, alkio, sunkaus vergų darbo. Tarp aukų yra buvęs Lietuvos prezidentas Aleksandras Stulginskis, teisingumo ministeris Stasys Šiliegas, ministerio pirmininke pavaduotojas Kazys Bizauskas ir daug kitų žymių lyderių.

Dabartinė okupacija prasidėjus 1944 metais vidurvasarį jau kaštavo Lietuvai per 300.000 žmonių. Paskutiniaisiais 1944 metų mėnesiais apie 37.000 lietuvių buvo nužudyti arba ištremti į tolimas Rusijos sritis. 1945 m. - 1940 m. daugi ~~ne~~gu 30.000 lietuvių partizanų žuve kovoje su ~~se~~ milijais sovietų geštapiainkais - ištremteliais. Vies ~~1940~~ m. buvo apie 200.000 lieta-

vių buvo ištremta į sovietines darbu stovyklas. Sovietų ir nacių okupacijos Lietuvai kaštavo apie 700 tūkstančių žmonių.

Žmonių naikinimas eina toliau. Kas mėnuo dingsta kokie 2.000-3.000 lietuvių. Pagal sovietų 1941 metų parengtą planą, iš Lietuvos turėjo būti deportuota ketvirtis krašte gyventojų. Tas planas beveik vykdomas. Įsakymas, 1940 metais liepos mėn. pasirašytas Maskvos komisaro Adakomovo liepia deportuoti visus politinius kalinius, buvusius Lietuvos kariuomenės kariaukus, buvusius valdinukus, mokytojus ir universitete profesorius, dvasinukus /kiek jų belikę - vienas vyskupas ir pusė kunigų/ ir religinių organizacijų narius, įtariamus šnipinėjimu ir gaudų skleidimu /tai daugiausia taikoma ūkiniukams/, pabėgusius iš deportacijos konvojų ir jų šeimų narius. Pagal patikimus pranešimus Maskvos valdžia jau importavo į Lietuvą daugiau nei pusę milijono rusų bei mongolų. Į tą skaičių neįeina sovietų kariuomenė, policija, agentai ir įvairūs pareigūnai. Jie Lietuvos šeiminiukai. Lietuviai yra jų vergai, be nuosavybės, be teisių, be laisvės, nė netikri dėl savo gyvybės. Jų dalia yra skurdas ir alkis. Keturiolikos laisvės, žmogaus teisės ir Jungtinių Tautų Chartos paskelbto pagrindinės laisvės Lietuvoje neegzistuoja. Lietuvio tautos branginamą laisvę ir nepaneigiamas teises pakeitė teroras ir genocidas. Toliau p. Daužvardis cituoja prof. Egbliau str. Intax Look to Lithuania, išspausdintą "Worcester Telegram", str. vertimas paduotas šiame biuleteny, kaip Massachusetts atstovo Dechue pareiškimo dalis. B./.

Ką lietuviai darė ir ko jie reikalauja? Lietuviai Tėvynėje turi stiprias pagrindines pajėgas ir visomis turimomis priemonėmis kovoja su beataidairia Lietuvos okupantu. Lietuviai Vakarų Europoje turi Išlaisvinimo Komitetą su kultūriniais, ūkiniais bei politiniais skyriais, kurie veikia parengdami Lietuvos atstatymą bei išlaisvinimo dirvą. Lietuviai Amerikoje ir kitose laisvės šalyse turi savo organizacijas laisvės bylai vesti bei tautai nuo sovietinio išnaikinimo ginti. Kartu su oficialiais Lietuvos atstovais jie vienu balsu r e i k a u j a:

1. Kad nekaltai žudymu bei deportavimais vyk-

ištremta arba kalinama. Visos kultūrinės ir mokslinės įstaigos ir leidiniai uždaryti. Vilniaus ir Kauno universitetai ir kitos aukštosios universitetinio lygio akademijos yra pavestos slaptesios policijos kontrolei - vyce rektorai yra MVD atstovai, kurie veda privalomąjį politinį auklėjimą. Į universitetus nepriimami asmenys, kurie tėvai bent kada turėjo daugiau kaip 15 ha žemės ir reikalaujama ištikimybės liudijimo iš komunistų partijos, greta kvotimų iš rusų kalbos ir taip vadinamų "Marksistinio - Leninistinio mokslo". Žymiausi Lietuvos profesoriai arba kalinami arba ištremti. Daugiau kaip 50 procentų Lietuvos profesorų ir studentijos yra savanoriškoje tremtyje ir papildomi Sibire mirties stovyklose.

Taip vadinamos Lietuvos TSR mokslo akademijos leidiniai ribuojasi Staline ir Molotove prakalbų vertimais, visos komunistų partijos /bolševikinė istorija ir pikti puolimai prieš buržuazinius nacionalistines teorijas biologijoje, istorijoje ir grafikos mene, medicinoje, chemijoje, architektūroje, žemdirbystėje ir t.t./. Visi mokyklų vedėviai pakeisti vertimais iš rusų kalbos ir atidžiai išvalyti nuo "Vakarų buržuazinės įtakos."

Žymūs mokslininkai verčiami pasirašyti viešas išpažintis, kurias spausdinamos valdiškoje spaudoje, vienintelėje krašte, spaudoje, kame jų buvusios "paklaudes" yra smerkiamos iš Staline kalbų.

Mūsų slegiamoje Lietuvoje visiškai nėra jokios intelektualinės laisvės apart Lietuvos Demokratinio Pasipriešinimo Sąjūdžio ir Lietuvos laisvės kovotojų ginuotų pajėgų skleidžiamos literatūros ir spaudos.

Toks pat teroro režimas viešpatuoja mūsų seserinės respublikose, Latvijoje ir Estijoje ir nebent jei pašalinė jėga to neprileis, toksai režimas ilgainiui užguls ant Lenkijos ir anksčiau kitų rusų dominuojamų kraštų. Lietuvos rezistencija yra vienas elementas, dėl kurio atidėliojama priverstinis apgadinimų ir kraštutinių intelektualinę degradaciją kintančių Vidurio Europos kraštų se.

Pasaulis negali pasilikti - pusiau laisvas ir - pusiau vergijoje.

K r u p a v i č i u s
Vyriausio Lietuvių Tarybos Užlaisvinimo Kom. Pirmininkas.

